

“This is how it should be done:

lodge yourself on a stratum, experiment with the opportunities it offers, find an advantageous place on it, find potential movements of deterritorialization, possible lines of flight, experience them, produce flow conjunctions here and there, try out continuums of intensities, segment by segment, have a small plot of new land at all times.

Gilles Deleuze

Forord

Vei veis ende, eller midt i noe? Nå setter jeg i hvert fall punktum for denne avhandlingen, ikke som en avslutning, men forhåpentligvis som en ny begynnelse.

Avhandlingen ble til i kuperte og glatte terreng, noe gikk greit, lå åpent foran meg, og det var bare og følge stien. Mens andre deler var mer kuperte, små steiner og snuble i, gikk meg litt bort, noen bratte bakken, men for en utsikt jeg fikk når jeg kom på toppen.

I terrenget er det mange som har satt spor, alle er med i oppgaven, kanskje noen er med uten og være med, men jeg har mange og takke;

Først og fremst min veileder, professor Anne Beate Reinertsen ved DMMH, du åpnet opp dette terrenget for meg, og kom med uttallige innganger og utganger, alltid kjapp til å gi respons, full av kunnskap og inspirasjon.

Informantbarnehagen, som åpnet dører og gulvet for meg.

Hilde K. Rønneberg, som ga meg tillatelse til og bruke såpeboblebilde.

Paal Marius Haukås Næss som klarte og gjøre om mine ord til en fantastisk tegning.

Venner som har hatt troen på meg, spurt hvordan det går og om jeg er i rute, men aller mest takk for alle lystige lag, med latter, samtaler, tårer, strikking og walk & talk.

Til mine medstudenter, og spesielt til Marit og Agnete; dette året hadde ikke vært det samme uten dere. Marit, min partner in crime, vi har mang en gang hatt varme mobiler, men jammen meg har vi fått drøftet mange tanker, frustrasjoner og teorier, vi glødet i lag med mobilen tror jeg.

Til mine foreldre som alltid har hatt troen på meg og oppmuntret meg til utdanning.

Rune, takk for at du alltid har lyttet til mine tanker, fabuleringer, drømmer og visjoner, og for at du har utvidet de med din kunnskap om natur, kjemi, verdensrommet, Aristoteles og Platon. Takk for tålmodighet og omsorg.

Mine tre vakkerskatter, Ola, Ane og Even; dere fargelegger dagene mine i regnbuens vakre farger. Omsorgsfulle, nysgjerrige, kjærlige, lekne, dere er nydelige akkurat slik dere er.

Nå er avhandlingen (snart) i trykken, det er rart og tomt, men samtidig utrolig deilig og befriende. Nå skal sommeren nytes!

Børse, 29.april 2016

Karianne Kirkaune

Sammendrag

Denne avhandlingen/masteroppgaven har fokuset på kropp som profesjon i barnehagen, og hvordan det kommer til uttrykk i voksnes møter med barn.

Jeg har en posthuman vitenskapsteoretisk inngang (og utgang). Avhandlingen er et eksperiment med tankene rundt kropp, profesjon og møter i barnehagen. Hva skjer om jeg åpner opp og visker ut mine dikotomiske skiller?

Målet med avhandlingen er å synliggjøre at kropp er mye mer enn det vi kan se, og fremheve de bevegelige prosessene og tilblivelsene.

Min forskerposisjon er autoetnografisk, og jeg skriver meg selv i og med avhandlingen. Jeg bruker poesi som representasjon for mitt datamateriale.

Deleuze og Guattari er avhandlingens teoretiske hovedkilde, samtidig trekkes det inn teoretikere som bygger på deres tenkning.

Jeg produserer åpninger og muligheter, ikke svar eller fasit, men knytter mine data, teorier og perspektiver opp mot et samfunnskritisk perspektiv. Der jeg går bort fra hva det kan være, eller er, og søker mot å åpne opp for hva det kan bli/tilbli.

Som Deleuze og Guattari skrev; ....*Create something new.*

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.	11
1.1 <i>I garderoben møtte jeg Jonas</i>	11
1.2 <i>Jeg+Sebastian+larva</i>	13
1.3 <i>Uten virkelighet</i>	15
1.4 <i>Mot nye utsikter</i>	18
1.5 <i>Kropping</i>	20
1.6 <i>Teoretiske tilnærminger</i>	22
1.7 <i>Bakgrunn for valg av tema</i>	22
1.8 <i>Problemstilling</i>	25
2. Teoretiske vandringer	29
2.1 <i>Profesjon og kropp</i>	29
2.2 <i>Eventen er allerede i meg</i>	33
2.3 <i>Flere platåer.</i>	34
3. Metoden? Det er jo meg det.	39
3.1 <i>Forskningsskaping</i>	40
3.2 <i>Mulighetenes tilblivelse</i>	41
3.3 <i>Autoetnografi.</i>	42
3.4 <i>Gløde - data.</i>	43
3.5 <i>Poesi som representasjon</i>	45
3.6 <i>Tilnærminger til praksisfeltet</i>	46
4. En dans med data	49
4.1 <i>Å lukte kvalitet</i>	51
4.2 <i>Funn/analyse/drøftninger – blivelser og beveginger</i>	53
4.3 <i>På gulvet</i>	55
4.4 <i>Karoline</i>	60
4.5 <i>Stoler hun?</i>	64
4.6 <i>Oppsummering</i>	66
5. Avslutning uten avslutning	71
6. Referanser	75
7. Vedlegg	81

1. Innledning.

Høsten 2015 startet jeg på siste året på min mastergrad i pedagogikk, i forbindelse med studiet (som er et samarbeid mellom DMMH og NTNU) var jeg på et prosjektseminar på DMMH. Der snakket vi mye om de posthumane inngangene til barnehagefeltet, som for meg ble en ny måte og se praksis på, der, kort fortalt, *alt henger sammen med alt*. Noe skjedde med meg da, kanskje startet det under huden, krakeleringer som skjer på ett egg når kyllingen vil ut. En følelse, sanset og sanset kanskje noe, øynet noe. Tankene løp videre, hvordan blir barnehagen om jeg tenker at alt henger sammen med alt? Vil det endre og/eller utvide min praksis? Er det for eksempel mulig og tenke at det materielle også virker i og med i barnehagen? Samtidig kom Barnehagefolk ut med sin utgave, *Tenkere i tiden*(3/2015). Plutselig ble jeg sittende og tenke tilbake på egen praksis, eget liv, egen utdanning, hvor har jeg vært og hvor er jeg/vi på vei? Jeg ble grepet av den muligheten til å åpne opp det vedtatte, og til og tenke nye tanker. Og det gir mening når jeg leser Deleuze og Guattari(1980/2015) som sier at praksis ikke kan behandles for seg selv, derimot eksisterer det i relasjon med alt det andre. Hva skjer i praksis, i møter, i mellom, når vi åpner opp? Jeg beveger meg over på nye veier og jeg ønsker å utvide min egen forståelse. Jeg føler meg litt inspirert av Deleuze, om det er lov å si det. Hans oppfordring om å være åpen for det nye, det bemerkelsesverdige og interessante. I det ligger det å være deltakende og nysgjerrig for det som kan bli, det som åpner seg, det som er her, i nå-et, samtidig eksperimentere med tanker, ideer, drømmer, leke meg. Være i opplevelsene som kommer til meg.

1.1 I garderoben møtte jeg Jonas

«Jeg kommer inn døra i barnehagen med sønnen min, klokken er 0930, på gulvet i grovgarderoben sitter Jonas, en ny vikar på 19 år. Rundt Jonas er det tre gutter på 2 år. Han ser opp på oss, sier hei og smiler. Han snur seg tilbake til guttene, som da holder på å kle på seg vinterdresser. Jonas sitter fortsatt på gulvet, han smiler til barna og viser tommelen opp.»

Jeg møtte Jonas en travel morgen. Vanligvis blir vi møtt av en ansatt som går fra knagg til knagg, henter dresser, sko og votter, som gjerne stopper opp for å prate med meg, forteller om noe, sier noe til sønnen min. Men Jonas berørte meg. På tur ut stoppet jeg opp, og tenkte; hva er dette? Hva gjør at mine øyne trekkes mot kroppene på gulvet, mot Jonas, mot guttene? En ro? En tilstedeværelse? Eller at det som skjer bryter mønster? Egget krakelerte mer. Jeg føler

at mitt språk er for fattig til å beskrive det, men jeg er en åpenbaring rikere, noe som satte spor, og fikk meg til å søke nytt terreng(Denzin, 1989). Jeg har vært i lignende terreng før, men da har jeg kanskje gått mest i ring? Fra før er jeg vant til å være i definisjonene, og skrive/snakke/handle etter hva ”vi mener” kvalitet, leik, verden, barn er. Nå vil jeg trå ut av den vante sirkelen, sirkelen som er preget av de dikotomiske skillene, der jeg opplever at vi snakker om hva som skjer, hvordan det skjedde, hvem gjorde hva, og lite fokus på hva som kan bli til i/av hendelser i barnehagen. Undre meg, våge og eksperimentere, ha mot til å trekke inn i larva, gulvet, stolen, veggen i min praksis. Jeg vil åpne opp egen profesjonsutøvelse, trekke inn tidligere hendelser, knytte sammen med datamateriale mitt, undre meg, åpne opp, søke mot det som kan bli til/til bli.

Åpenbaring setter jeg i sammenheng med affektive prosesser. Affekter gir rom for muligheter og nye tanker. Affektive prosesser er ikke knyttet til subjektet, men til sansningen i seg selv(Deleuze & Guattari, 1994, side 167). Sansningen i seg selv når vi tør å være. Vi er ikke forberedt på når affekt inntreffer, jeg tolker affekt igjennom Deleuze og Guattari(1980/2015) som krefter og energi. Jeg er fristet til å koble sammen affekt med vibrasjon, som er i harmoni med Deleuze om læringens vibrasjonssentrum, som skaper bevegelse. Affekt er uforutsigbart. Jeg fortsetter og vandrer med Deleuze og Guattari, og vil eksperimentere med tankene, ikke tolke hva som skjer eller kunne ha skjedd, men søke mot utsikter mot hva som kan bli, gi et bilde av mine fortolkninger, skrive meg inn i historiene, by på mine opplevelser og tenkninger.

Hva er gjeldende for meg? Karen Barad(2003), som bygger på Deleuze og Guattari, skriver om: *when matters come to matter*. Møte med Jonas, noe(n) ble til i, noe(n) som berørte meg. Hva var det kroppen sanset/senset, hva vekket min interesse? At det som skjedde bryter det vanlige mønsteret? Hendelsen i garderoben kan aldri oppstå i lik form igjen, men nye hendelser kan inneholde nyanser og forskjelligheter som jeg kjenner igjen. Det som ble til, for meg, og ble produsert, i mitt møte med Jonas velger jeg å gå videre med. Som en tilblivelse, noe ble til/tilble.

Tilblivelse(becomings) er et begrep jeg også henter fra Deleuze og Guattari, der de i boka Tusen plataer(1980/2015) trekker frem prosess fremfor produktet som interessefelt. Jeg ønsker å smelte sammen eksempler fra praksis med teori, for å produsere noe nytt som skaper undring, tanker og nye spørsmål. Hva skjer med meg i mitt møte med Jonas? Et kort øyeblikk av noe(n) som fester seg. Som jeg tar med videre. Åpner opp, eksperimenterer og utfordrer. I denne oppgaven er tilblivelser det som skjer og produseres *i og med* kropp. En posthuman

kropp, i tråd med Deleuze og Guattari sine tanker. Der kropp kan være alt. Der kroppen er ett nettverk av det menneskelige og det ikke-menneskelige, der tilblivelse, flyt og prosesser finner sted. En posthuman kropp er så mye mer enn bare den fysiske kroppen som vi kan se, og skillene mellom det menneskelige og det ikke-menneskelige flyter over i hverandre, og jeg tenker kropp, som profesjon.

Også inspirert av Deleuze og Guattari trekker Osgood(2006) frem profesjonalitet som noe man først og fremst gjør, ikke er. Å gjøre uten å være. Her vil jeg også være, i det jeg gjør og hva det gjør med meg. Hva gjør jeg når et barn rekker frem hånda? Hvordan møter jeg andre? Allerede fastlåst med ett mål for hva som skal bli, eller åpner jeg opp for det som kan komme til å bli/bli til? Undrende, nysgjerrig, deltakende og åpen for å produsere en kontaktflate? De profesjonelle kroppene, som en del av noe mer, kanskje kan man tenke kropp som en kyborg, inspirert av Haraway og hennes tanker om hvordan kropp og maskiner blir en helhet, der grensene mellom hva som er menneske, og hva som er maskin er utydelige.

1.2 Jeg+Sebastian+larva

”Sebastian på fem år kommer bort til meg, i hånda har han en larve. Kain larva tenk? spør Sebastian, og strekker hånda med larva mot meg”.

Sebastian utfordrer her de skillene jeg er vant til å tenke med, hva er et menneske? Hvem/hva kan tenke? Og ikke minst, hvem kan definere hva som er hva? Og trenger vi definere det? Skillene mellom det menneskelig og det ikke menneskelige skapes av språket og vår vanetekning, men er den hensiktsmessig? Ved å åpne opp skillene beveger jeg meg ut av det jeg vet, og kanskje mer over i det jeg ikke vet. Nettopp der tror jeg at noe kan bli til. Livet er så mye mer enn det som foregår mellom menneskene, når jeg åpner opp for å viske ut skillene mellom det menneskelige og det ikke-menneskelige er det en tilblivelse hos meg. Tilblivelsesprosesser som stadig vekk finner nye veier. Hva om larva kan tenke?

Det er veldig lett og svare naturvitenskapelige når Sebastian stiller spørsmålet, slå opp i en bok, studere larven, lete etter flere larver. Det er i mine øyne ingenting galt med det, men hva med og bli med på Sebastians utfordrende spørsmål, kaste tankene opp i en tenkeboble, likestille menneske og larva, hva kan da bli til? Måten jeg møter Sebastian og larven på gir føringer for fortsettelsen, jeg kan velge og avvise han, men kan også velge og gå videre, til et tenketerritorium. Territorium kommer jeg også tilbake til senere i oppgaven. Likevel, i tråd

med Deleuze og Guattari blir et territorium noe som er bevegelige, jeg+Sebastian+larva bringer inn det vi ikke vet, og bringer inn noe nytt. Reinertsen(2016c¹) bygger på Deleuze og Guattari når hun skriver at tenketerritoriet rommer her og nå-handlinger, og er en forutsetning for filosofisk tenkning. Vårt tenketerritorium muliggjør fantasier, illusjoner, spørsmål, endringer og kan bryte mønster. Hvem produserer skillene mellom hva som er hva? Jeg+Sebastian+larva er i den materielle vendingen, der skillene mellom natur-kultur/menneske-ikkemenneske flyter ut. Der, i følge Deleuze, utfordres den lineære tenkningen. For hvem er hva, hva er gjeldene, hvem ”matters”²?

Det å møte Sebastians undring på denne måten er i tråd med Meld.St.19(2015/2016), der står det; ”*Barnehagen skal støtte barnets undring, utforskertrang og skaperglede*”. I det ligger det også en utfordring eller oppfordring tenker jeg, vi som jobber i barnehagen, skal støtte *barnets*, og da må det, slik jeg ser det, produseres tenkeboblere/tenkerom som plutselig kan oppstå, midt i, i tråd med tilblivelser, der vi åpner opp for at alt kan bli til, med utgangspunkt i barnets undring. Her kommer larva inn også, uten Sebastian hadde ikke jeg begynt å tenke på om larva kan tenke. Men nå er jeg der/her hver gang jeg ser larva, tenk om, hva om, det åpner opp for noe(n). Alle de små og store tilblivelsene som setter spor, hva skjer med de? Tilblivelsene gjør at noe setter seg under huden, som ett minne eller en fornemmelse av noe som ble til. Kanskje er det bare i tenkeboblene, kanskje sitter de i kroppen, uansett form er de virkelige for meg. De setter spor, kanskje ikke logiske, men de er virtuelle, jeg kan hente de frem igjen(Reinertsen, 2016c). Jeg tenker i tråd med Deleuze og Guattari om det virtuelle og det partikulære i prosesser, bittesmå partikler som vi ikke kan se, de virker i og med oss, under huden, gjør noe med meg-deg-vi-oss. Det Deleuze kaller ”*molecular multiplicities*”. Slik jeg leser multiplicities i Tusen Plataår(1980/2015) beskrives det som en sanddyne, i ulike variasjoner og dimensjoner, i konstant endring og forandring, men noe blir til. Her trekkes også immanensplanet³ inn, der Deleuze og Guattari beskriver livet som uendelig, ingen start eller slutt, bare forskjellige sammensetninger, med en oppmuntring om å åpne opp. Det foregår bevegelser, og der det er et ønske, eller et krav, om å favne bredt, uten å fastslå.

---

¹ Artikkelen er ikke utgitt, men sendt inn til fagfelleevaluering til Nordisk barnehageforskning.

² Matters er et engelsk ord, og oversatt til norsk betyr det gjeldene. Jeg liker den engelske ordet bedre, synes det har mer kraft, og velger og bruke det i en norsk tekst.

³ Mer om det senere i oppgaven.

Multiplisiteter som en form for ubegrenset mengdetenkning, en form for uendelighet, som ikke kan rammes inn, men som stadig åpner og utvider landskapet.

Jonas gjorde noe med meg, larva og Sebastian gjorde noe, og de observasjonene jeg gjorde i barnehagen, som kommer senere i oppgaven, gjorde noe. Jeg følte noe, jeg tenkte noe, undret noe, sanset/sanset noe. Kanskje finnes ikke ord som beskriver det, kanskje føler jeg det, kanskje vet jeg det ikke. Dette er virkelig undrematerialer. Undrematerialer for meg blir slik et ønske og en drivkraft som fører meg videre til å ville vite mer, tenke mer, fabulere mer, produsere tenkebobler, uten rammer eller føringer, bare et begjær og ønske om å utvide. Å vite, uten å vite. Der det ikke finnes noen fasit, eller noe som er rett og galt. I undrematerialene utvider jeg min egen profesjon, med å søke mot noe mer som ikke er gitt på forhånd. Det bringer meg videre inn i poesi og poetisk tenkning, *"der hendelser flettes sammen med andre hendelser, og vi kan snakke om navigerer i livet og som innovasjon"*(Reinertsen, 2016c, side 4). Poesi er for meg å lese med kjærlighet som Deleuze sier, da kan nye tanker produseres. Der poesi blir en motsats til vitenskapen som noe bestemt og kontrollerende, og poesi som noe ubestemt og deterritorialiserende, på det estetiske komposisjonsplanet, som igjen er en del av immanenstykningen(Deleuze & Guattari, 1994). Det affektive og sanselige realiseres i og med leseren. Jeg blir med i mitt datamateriale, og det er for eksempel et svært viktig poeng for Deleuze og Guattari. Jeg kommer tilbake til poesi og poetisk tenkning under kapittel 3 som utgjør metoddelen i min avhandling.

1.3 Uten virkelighet

Deleuze og Guattari(1980/2015) skriver om kropper-uten-organer, heretter kalt BwO (bodies-without-organs) som er en kritikk av en kropp-fornuft-dualisme. Å våge og være uten, hva kan skje da? I det pulserende livet i en barnehage, i en kropp uten organer? Uten skiller mellom hva som er hva, hvem som er hvem. Hva skjer om jeg tenker utenfor det som skjer i mine observasjoner? Vi er her, uten å være her, vi sitter uten og sitte, vi leter uten og lete. Det kan bli en spennende lek med egne tanker og egne vedtatte oppfattelser. Hva skjer med meg uten at jeg er klar over det? Er det da det virkelig skjer noe?

Men hva er BwO? *"Man oppnår inte Kroppen utan Organ, man kan inte uppnå den, man upphör aldrig att nalkas den; den är en gräns"*(Deleuze & Guattari, 1980/2015, side 229). Vi er allerede på BwO, det er der vi sover, våkner, opplever lykke og nederlag, der vi kjemper og blir nedkjempet, det er der vi elsker(Ibid., side 229). Slik jeg helt innledningsvis begynte min

avhandling hvor jeg logget meg inn i et statrum, vi er der, uten at vi kanskje vet det, eller kan si det? Hvor er jeg/du logget på i dag? Hva kan jeg gjøre, tenke, bli, hva er mulig/umulig.

Min tolkning er at vi blir med i mulighetene når vi logger oss inn i BwO, hvis vi løser opp det fastfrossene, og tør å fabulere, eksperimentere og leve. BwO-kroppen er ikke låst til en kropp, det/den kan ha flere intensiteter. Den/det blir til gjennom å tilbli og gjennom å praktisere.

”Finn din kropp utan organ, lär dig att göra den, det är fråga om liv och död, om ungdom och ålderdom, om tristess och glädje. Och det är där allt sätts på spel”(Deleuze & Guattari, 1980/2015, side 231). Ved å bruke Deleuze og Guattari sin tenkning om BwO kan jeg åpne opp for hva en kropp kan gjøre(Rossholt, 2015, side 218). Hva kan jeg, Sebastian og larven bli til? Hva blir til i mitt møte med Jonas? Svaret får jeg nok ikke, og er heller ikke viktig, men det setter i gang tanker, muligens utradisjonelle. Derimot er det gøy og tenke sånn, og viktig. Det å åpne opp er viktig for å *”fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling”* som det står i lov om barnehager, som jeg kommer tilbake til. Allsidig er mitt stikkord, allsidig byr på muligheter for å åpne opp, utvide, favne om. Det får meg igjen til å tenke på artikkelen til Barad(2003); *”When matters come to matter”*. Hva er gjeldene for hvem når vi skal fremme læring og danning? Jeg ser for meg alle de partiklene som svever rundt, noen smelter sammen, noen forsvinner, andre kommer til, lager formasjoner, bryter, altomfattende, uten, i og med. Hva kan vi bli til når menneske og natur smelter sammen, og er likestilte? Kan jeg utfordre tenkningen om barnehagens univers, løfte det opp i mine tenkebobler. Trekke inn stolens stemme i fortellinger om praksis, være dørterskelens ører eller se verden fra larvas ståsted? Presse grensene for hva som er mulig. Eller blir det bare science fiction? Her øker min puls, nå kjenner jeg at jeg lever, når jeg åpner opp for alt, det kreative, det gøyale, det provoserende, galskapen, hvor jeg kan fabulere, lage illusjoner, rett og slett ha det vanvittig moro.

Jeg snakker ikke lengre om å bare bruke kroppen, jeg snakker om å tenke-føle-gjøre hele kroppen, og dreier fokuset over på *”de affektive prosessene som handler om berøring, smak, rytmer, toner og tempo”*(Rossholt, 2015, side 218). I alle hendelser finnes det flere lag, som påvirker hverandre, slik som bølgens dannelse på et åpent hav. BwO kan bare befolkes av intensiteter, det er bare intensitetene som kan passere og sirkulere (Deleuze & Guattari, 1980/2015). Intensitet er synonymt med energi, styrke, glød. BwO består av plataer, man er aldri ferdig med å bli og bli, for livet ses som uendelig, for det finnes alltid et plata bak ett annet, og innbygget i et annet stadium(Ibid.) BwO er koblet sammen og ført sammen, og er en sammenkobling av begjær og intensiteter. Den er aldri min eller din, den er alltid en kropp. En

skapende kropp(Ibid. side 251) med det gjørende i fokus. *"BwO er en praksis, ikke et begrep"* (Rossholt, 2015, side 216).

Lenz Taguchi(2010) bygger på Barad, som igjen bygger Deleuze, når hun snakker om intraaktiv pedagogikk, det kan knyttes opp mot molekularitet, som opprinnelig er brukt innen kjemi i forhold til sammensetning av molekyler. Deleuze utvider det til å gjelde filosofi og tilblivelser(Reinertsen, 2015, side 275). *"Molekylaritet relateres slik til individuelle responser på fenomen eller typer av atferd der det molekylære er relatert til varige prosesser og skaping, eller det vi kan kalle inter-/intra-molekylær handling"*(Ibid., ibid.). Der den materielle betydningen er sammenflettet mellom/i menneskene(organismer) og det materielle, i gjensidig påvirkning, både som noe forutsigbart og samtidig uforutsigbart. Innholdet i interaksjoner er også det innholdet vi ikke kan se eller røre ved. Interaksjoner dreier seg ikke bare om mennesker, men også det materielle som virker i og med. I prosessene som skjer, og produserer noe. I opplevelsene oppstår vår opplevelse av å være til, i interaksjoner med stoler, leiker, leiker, larver, mennesker (Ibid.). Intraaksjoner bygger på kvantefysikken, og kan knyttes til det jeg nevnte tidligere, *"molecular multiplicities"*. Som får meg til å tenke at vi kan bryte ned alt til små, mikroskopiske partikler. Intraaksjoner viser til at ingen enhet opptrer separat, grensene mellom hva som er hva er utydelige og utflytende. Jeg forstår det ut fra den immanente tenkningen, og støtter meg til Reinertsen(2015, side 275) som sier at *"alle oppfattede objekter...(har) et eget liv og er kun følt gjennom spenningene i deres moralske masse og molekylære små deler. En etikk, en moral eller en moralsk handling eksisterer derfor kun i materien i det lokale her og nå"*. Det kommer mer om etikk senere. Nå-et er sammensatt av av ulike elementer, mengder av elementer, som kobles sammen, og relateres til hverandre(Ibid., side 275). Og dermed utvider. Jeg har et ønske om å bevege meg vekk fra skillene enten-eller, og det som plasserer opplevelser/hendelser i båser/kategorier, og vandre til nå-et, til partikler og molekyler, som søker sammen, bryter, utvider, og se mer enn før. Og dermed våge og være undrende, og utfordre egne dikotomiske skiller i forhold til profesjon. Jeg tenker da profesjon som alt, alt vi gjør, der alt henger sammen med alt, alt er alltid, for når kan jeg befri meg fra en del, eller er det mulig? Og at profesjon oppstår i nå-et. Da jeg kan favne bredere, uten og fastslå hva som er hva.

1.4 Mot nye utsikter

Det er sentralt for meg å åpne opp det som *er*, og se utover. Når jeg skriver er det en prosess av oppdagelser (Richardson, 2000, side 936). Jeg vet ikke hva jeg vil møte, jeg vil eksperimentere, og presentere mine tenkebobler underveis. Jeg går vekk fra det som var, det som er, og over til hva det kan *tilblive*. Tilblivelse er slik jeg tolker det i Tusen Plataår (1980/2015) det som er ”i mellom”, det som er uten, som kropp uten organ, språk uten språk, være uten å være. Livet og verden uten et stabilt skille. Men målet blir å belyse noe nytt, der tilblivelse består av flere lag og foregår kontinuerlig. Og jeg som forsker, i en tilblivende forskerprosess søker nytt landskap, i den immanente tenkningen, som skaper bevegelser og er uten stabile skiller.

Jeg har valgt og bruke autoetnografi som inngang til min oppgave. Det autoetnografiske livet kan ikke skilles fra selvet. Hvem vi er og hva vi kan være, hva vi kan studere, er knyttet til hvordan vi kjenner systemene rundt oss (Richardson, 2000, side 938). Jeg vil finne min vei. ”Autoetnografi gjør skrivingen til en subjektiv reise” (Reinertsen, 2015, side 23). Autoetnografi kan være som en forestilling der jeg forteller om livet (Denzin, 2016). Ikke bare lager, skaper, skriver vi teater, vi er blir teateret (Ibid.).

A performance-centred ethnographic approach is participatory, intimate, precarious, embodied, and grounded in circumstance, situational identities, and historical process. The (auto)ethnographer's body is anchored in time and place. (Ibid., side 140).

Jeg står ikke på utsiden av mine fortellinger, de er i meg. Noe skjer, og det er sentralt, action i fortellingene som beveger de videre, og byr gjennom immanens på en matrix av muligheter.

Denne oppgaven er basert på mitt ønske om å undre mer, spørre mer, tenke mer, tørre mer, se mer, gjøre mer. Mer enn det jeg-vi-du vet. Jeg er *med* og *i* min oppgave.

”Skrive seg selv i 3D-format om du vil. Da kan man se seg selv i utenfra perspektiv, ovenfra, nedenfra, ved side, fram og bak” (Reinertsen, 2015, side 267)

Jeg tilsetter som Bruce Springsteen synger; *...and a little of that human touch*, det gjør at min forskning blir mer menneskelig og realistisk, og jeg presenterer min egen undring over øyeblikkene. Min oppgave er å fortelle de historiene om kroppene som møter barn, med min opplevelse av øyeblikk i fokus. Tenke meg vekk fra det gamle, og heller tenke meg overmellom- med og inn i nye muligheter. Målet er å se på mulighetene som ligger i det vi gjør og berører *i* og *med* de profesjonelle kroppene. De kroppene er også mine.

I denne oppgaven har jeg et mål om å lage en viss struktur, og oppgaven er derfor inndelt i kapitler. Innledning, teori, metode, funn/diskusjon og avslutning. Innledningen er delt i to, og har en teoridel som kommer etter innledning. Likevel er ikke dette kapitler som avsluttes, de går over i hverandre. Jeg velger å tenke kapitler som bølger. Bølger som bygger seg opp ute på havet, kommer nærmere og nærmere land, flater ut før de treffer land. For å så trekke seg tilbake, og da ta med seg noe. Som blir med i neste bølge. Igjen og igjen. Karen Barad (2007) lager bilder av hvordan bølger overlapper hverandre, og skilles i forskjellige retninger når de brytes.

Jeg velger likevel i denne oppgaven å bryte teksten med tekstbokser, dikt og bilder, for å gjøre teksten og datamaterialet mer levende. Leve som jeg teoretiserer gjennom immanens og i verden. *"Beeing and worlding is a kind of feeling with the world"*(Manning, 2009a, side 34). Jeg eksperimenterer rundt/med/om/i tankene som kommer til meg. Dette *"kan skape nye ontologiske, men kun foreløpige, meninger i verden"*(Reinertsen, 2015, s.270).

Jeg står ikke utenfor min oppgave, jeg er en 3D-del av den, fordi jeg kjenner barnehagens landskap og meg. Underveis i oppgaven produseres spørsmål, nye tanker, muligheter, og jeg skriver både jeg, vi og de. *"Det er ingen oppløsning av selvet, men at i selvet ligger mange åpninger"* (Otterstad & Reinertsen, 2015, side 21). Jeg knytter selvet opp mot kroppen, nettopp for å tenke helhetlig om kropp. Kropper er i bevegelse i det posthumane universet, der skillene mellom hode, hjerne, fot, hånd flyter ut, og de danner en helhet. Tilblive, igjen, og igjen.

Jeg-et blir derfor brukt når jeg refererer til egne erfaringer og tanker, vi-et som at jeg som forsker er en del av feltet, der jeg hører hjemme, de-et er mine opplevelser sett utenfra. Jeg, vi, de er en salig blanding, og jeg skriver meg selv i og med. Lenz Taguchi (2004) snakker om multiple subjekter, det å mene, tenke, handle ulikt ut fra hvilken kontekst jeg befinner meg i.

Som forsker vil jeg åpne opp det som allerede er her(Rossholt, 2015), gå bak og forbi det jeg allerede vet. Bryte mønster, fortelle det fortalte, og dermed produsere noe nytt, uten at det trenger å være nytt, kanskje har det alltid vært der, men jeg-vi har ikke registrert det. Jeg er fra før vant til å definere hva ord-begrep-hendelser-praksis-teori kan være, nå setter jeg kursen mot hva det/de kan bli.

Alle møtene som oppstår når jeg har åpnet døra til barnehagen har ført til at jeg har gjort meg mange tanker om kropper i barnehagen og hva kroppene kan gjøre – hva kroppene kan bli til. Dette fletter jeg sammen med å åpne opp for det som kommer, hvor er jeg når jeg åpner opp?

Eller åpner jeg bare døra uten og åpne opp? Jeg åpnet opp døra da jeg møtte Jonas, en travel morgen da jeg allerede var på vei videre, kanskje var jeg der uten og være der da jeg tok i døra. Men plutselig var jeg der, midt i, og hele meg reagerte, blikket som festet seg, jeg sanset/senset noe, hva skjer her tenkte jeg. Jeg undrer meg over betydningen dører har for profesjonen, og hvor og når vi plugges oss inn, for det som kan tilbli/bli til. Dører blir sentrale i mine data, hva blir til når dørene åpnes? Kan det være at vi allerede er midt i noe(n) når vi åpner døra? Hva skjer når jeg åpner døra? Kan jeg snakke om dører som snakker uten å snakke? Jeg åpner opp for å allerede være inn i noe, uten å være inn i noe. Her ligger det muligheter for utvidelser og tilblivelser. Tilblivelser som produseres *i* og *med* kropp. Mulighetens tilblivelser.

«Nothing is impossible, the word itself says I'm possible».

(Audrey Hepburn)

Nå vil jeg eksperimentere og forske med/i/om kropp og materialiteter, der kropp er noe *mer enn* den humane kroppen. Ved å bruke posthumanistiske innganger står alt i forbindelse med hverandre, og det er mitt utgangspunkt for å belyse hva en kropp kan gjøre, med utgangspunkt i kropp som profesjon. Deleuze og Guattari(1980/2015)beskriver, slik jeg leser det, posthumane perspektiver som sammenflettede konstruksjoner som virker i og med i en tilblivende forskningsassemblager. Deleuze og Guttari(1980/2015) beskriver assemblage som noe helt, som igjen består av mange ulike deler, og de ulike delene/elementene produserer krefter og intensiteter. De står ikke alene, de eksisterer ikke i seg selv, og det er glidende overganger i sammensetningene, de er avhengig og knyttet til hverandre. Forskningsassemblager er komponenter som uttrykk, affekt, ord, ideer, kropp og ting som virker uavhengig av hverandre, som samtidig har en sammenheng.

1.5 Kropping

Hvordan gjør vi kropp? Kan vi se hva vi faktisk gjør? Når jeg skriver, tenker, føler kropp tenker jeg kroppen som mer enn bare en "hodefoting". Jeg ser kropp som noe der alt henger sammen med alt. Hva gjør kropp med og for meg? Hvordan opplever jeg kroppen? Kan jeg snakke om kroppens tilstand? Når jeg ler reagerer hjernen på noe, munnen lager lyden, skuldrene rister, øynene produserer tårer, hender tørker tårene, slik kroppen også kan reagerer ved gråt. Latter er ikke bare latter, gråt er ikke bare gråt, kropp er ikke bare kropp. Latter, gråt, redsel, sinne er mer enn bare en følelse, vi gjør også kropp. Når jeg stryker et barn over

hode er det mer enn bare en bevegelse med hånden. Når vi blir sint, eller i hvert fall jeg, kropper vi som når vi for eksempel knytter nevene, peker, tramper i gulvet. Eller toåringen som legger seg ned på gulvet når han vil markerer at han er uenig. Noe produseres og kommer til. Dette er kroppsliggjøringer/embodiment for meg. Kropp er ord, kropp er hånd, kropp er fot, kropp er latter. På samme tid, og igjen, ”mer enn kropper vi kan se”(Reinertsen, 2016c, side 5). Alle er født med en kropp, kropper brukes og er forskjellig. Fra ett-åringens kropp som med ustøe bein prøver å gå for første gang, faller og reiser seg lett opp, til kroppen til en 90-åring som stivt vandrer over gulvet og støtter seg til stoler for å komme seg til målet. I dagligtalen har vi mange ulike metaforer om kropp, spisser ørene for å høre, en byrde lå på mine skuldre, hjertet stoppet opp, jeg kjente det på kroppen, gikk kaldt ned over ryggen. Dette er ikke noe vi kan se, men likevel er det reelt for den det gjelder.

Jeg tenker tenkebobler igjen, der vi produserer virtuelle kropper, der alt kan bli til, der det er rom for å eksperimentere med tankene. Akkurat her, i de virtuelle kroppene, i tenkeboblene, tenker jeg at vi som profesjonsutøvere må være. Hvordan skal vi lage rom og muligheter for at barna fanger interessen for sorte hull i verdensrommet og gravitasjonsbølger, for utvidelser og nytenkning, om vi bare er innenfor rammene av gitte svar og vedtatte sannheter? Må vi ikke åpne opp for fabulering, eksperimentering og drømmer? Våge og være i det eksperimentelle. Våge og være, uten å være. Våge, her ligger det mange muligheter for meg, våge å tilbli/bli til, våge å gjøre, våginger.

Språket har fått for mye makt skriver Karen Barrad(2003, s. 801);

«Language matters. Discourse matters. Culture matters. There is an important sense in which the only thing that does not seem to matter anymore is matter.

Fraværet av verbalt språk berørte meg i historien om Jonas, hvordan ting bare skjedde, og han bare var der. Jonas, en ung gutt, som bare gjorde noe. Han viste meg trygghet i handlingen med å produsere noe, en ro og en tilstand. Kroppsliggjøringer som berørte. Hvilke muligheter ligger i det vi gjør, med og i de profesjonelle kroppene?

1.6 Teoretiske tilnærminger

Hvordan forstår jeg posthumanisme? Jeg velger å støtte meg til Karen Barad(2007) som tidligere nevnt bygger på Deleuze og Guattari når hun snakker om at natur og kultur smelter sammen, som to sider av samme sak. Her skilles også det dikotomiske skillet mellom subjekt og objekt, vi snakker om flere virkeligheter, og det er ingen klare grenser for hva som kan bli til, i kontinuerlige prosesser. Donna Haraway(2008) trekker frem at materielle medskapere ikke bare er i verden, men også virker *i* og *med* verden. Posthuman vitenskapsteori er å flytte fokus fra menneskets plass *i* verden til menneskets plass *av* verden. Forflytninger fra hva som er verden til hva som gjør verden(Barad, 2007).

Oppgaven belyser prosesser som skjer, produseres i barnehagen, mellom det menneskelige og det ikke-menneskelige. Jeg beveger meg derfor inn i posthumane materielt diskursive tilnærminger. Der fokuset blir hva som gjøres og produseres, ikke hva det/de er. Jeg går fra den språklige til den materielle vendingen i vitenskap og forskning, det som også kalles den ontologiske vendingen.

”The material turn, describes the turn from language to materiality, thus potentiating a more flatterd logic, that allows us as researchers to focus on children`s exploration in a tentatively non-hierachical contexts, where artefacts, non humans and humans stretch against a more equal relation(Karen Barad, 2007)”.(I Odegaard og Rossholt, 2016, side 54).

Jeg vil bruke Deleuze og Guattari som min teoretiske plattform, de går igjen gjennom hele oppgaven, og er den røde teoretiske tråden når jeg belyser problemstillingen. Jeg velger også og trekke inn litteratur som bygger på Deleuze og Guattari, og tilhørende posthumanister. Blant annet Karen Barad, Donna Haraway, Jeanette Rhedding-Jones, Hillevi Lenz Taguchi, Ann Merete Otterstad, Anne Beate Reinertsen, Nina Rossholt, Ninni Sandvik og Bente Ulla.

1.7 Bakgrunn for valg av tema

Når foreldre leverer sine barn til barnehagen leverer de fra seg det kjæreste de har. Etter noen dager med tilvenning er barna overlatt til andre mennesker som skal videreføre den omsorgen og tilstedeværelsen foreldre har hatt til sine barn i det første leveåret. Tilstedeværelse for meg er når Jonas velger å bli sittende på gulvet når jeg kommer inne i barnehagen. Der kroppen, og det materielle, i en posthuman vending er her og nå og virker i og med det som skjer og det

som kan skje. Tilstedeværelse er ikke å bare være i ro, men en deleuzeogguattarisk nomadisk⁴ tilstedeværelse der fluktlinjer produserer bevegelse. Fluktlinjer er en iboende bevegelse av deterritorialisering (Deleuze & Guattari, 1980/2015). Der kroppen er tilgjengelig og åpen for det som kan bli til. Tilstedeværelse er de små og store øyeblikkene, der noe blir til. Jeg velger å koble sammen tilstedeværelse med øyeblikk, det er noe som bare skjer, og jeg tenker at øyeblikkene oppstår i tilstedeværelsen. Det skjer, i nå-et, uten en tydelig start og slutt, kan kanskje ikke alltid sees eller høres, men føles og sanses. Fylt av det Deleuze kaller intensiteter, som er krefter i ulike former, hurtige, langsomme, stanser, starter, rives ned. I tilstedeværelsen kan det være intensiteten som materialiserer seg, i en Deleuzeogguattarisk tenkning.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.»

Dette er første avsnitt i §1 i Lov om barnehager (2005). Det gir en pekepinn på de forventninger samfunnet har til den jobben som skal gjøres i barnehagen, og hvor mangfoldig den er. Det mangfoldet jeg tenker på når jeg leser avsnittet påvirker meg i mine valg i avhandlingen, for barnas behov er et mangfold, det er bevegelig og blir til i ulike hendelser, igjen og igjen, og der alt henger sammen med alt. Ett barn er ikke alle barn, alle barn er ikke ett. Jeg kobler mangfold sammen med immanenstenkingen.

Når jeg har snakket med barnehagefolk⁵ om mitt masterprosjekt, og har sagt at min arbeidstittel er kropp som profesjon, er svaret jeg får: «åh, du skal skriv om ergonomi og de små stolan». Når jeg utdyper prosjektet mitt har jeg tydeligvis satt i gang noen tankeprosesser. «Æ bruke jo kroppen hele tida, men tenk itj over ka æ gjør og koffår». «Æ ligg på gulvet hele dan æ, kravle rundt der». Dette går igjen til flere, at man bruker kroppen hele tiden. Nå vil jeg løfte det opp til hva blir til/tilblir når vi bruker kroppen – den posthumane kroppen.

---

⁴ Kommer tilbake til nomade senere i oppgaven.

⁵ Personalet er en felles betegnelse for de som jobber i barnehagen. Jeg vil variere mellom ordene, noen ganger skriver jeg også voksen, alt ut fra hva som skaper best flyt i teksten. Jeg velger og ikke bruke tittel for å bevare anonymiteten til informantene.

Når jeg tenker på møter mellom kropper henger det tett sammen med den interaksjonen som skjer *i mellom* i barnehagen. Det som blir til, tilblivelser, der prosesser produseres. Jeg trekker koblinger mellom tilblivelser i en Deleuzisk sammenheng, og det vi i dag kaller prosesskvalitet i barnehagen for å plassere avhandlingen i en samfunnssammenheng.

”Processkvalitet/arbetet i förskolan handlar om den pedagogiska verksamhetens inre arbete, vad som sker i de processer som äger rum i förskolan”(Sheridan & Pramling Samuelsson, 2012 s.15). Tilbake til episoden med Jonas i garderoben, jeg opplevde at han produserte noe, der kroppen hans ble møtested for barna. Målet var å få barna påkledd og klar for utelek. På veien dit ble noe til. Mitt inntrykk er at påkledning ofte blir sett på som et nødvendig onde, en rutine. Det som ble produsert for meg denne morgenen i garderoben var mange prosesser, flere lag, som kan være et platå av det jeg kaller prosesskvalitet. Min oppgave er kreativ tenkning, inspirert av Deleuze. I artikkelen til Ingunn Størksen⁶, kvalitet i barnehager, nevner hun at internasjonal forskning gir oss en pekepinn på at prosesskvalitet er veien å gå for å styrke læring hos barn. *«I en fremtidig norsk barnehageforskning bør prosesskvalitet få en sentral plass»*, sier Størksen.

Jeg ønsker å belyse hvordan jeg kan løfte frem kroppen som en del av barnehagepersonalets profesjonsutøvelse. Hva komme til uttrykk når jeg tar utgangspunkt i en utvidet forståelse, og en posthuman kropp. Hva som har betydning for hva vi sier og hvordan det påvirker våre handlinger(Rhedding-Jones, 2005), og hvordan det kommer til matter. Dette fletter jeg sammen med prosesskvalitet, hva som har betydning for meg-oss, i møter som oppstår i mellom i barnehagen. Gjeldene, eller matter, klinger bedre for meg når jeg snakker om prosesskvalitet, isteden for å snakke om gode og dårlige interaksjoner. Det setter jeg i sammenheng med qualia, som jeg kommer tilbake til, essensen av en opplevelse er det som for meg er gjeldende i prosesser i mellom.

---

⁶ Hentet her: <http://laringsmiljosenteret.uis.no/barnehage/organisasjonsutvikling-i-barnehagen/kvalitet-i-norske-barnehager-article81009-12616.html>

1.8 Problemstilling

Jeg har flere år med erfaring som pedagogisk leder i barnehagen, og opplever ofte at vi refererer til at vi bruker hele kroppen vår, bruker hele meg i jobben, vi ligger mye på gulvet, vi er aldri i ro. Er det en sannhet, eller en illusjon? I en artikkel publisert på Utdanningsnytt,⁷ ”På vei mot den vitenskapelige barnehagen”, svarer Tomas Moser at det bør forskes mer på de vedtatte sannhetene i barnehagen, som jeg igjen knytter til prosesskvalitet og til det som skjer/gjøres i møter som oppstår i barnehagen.

”Når subjektet får en materiell forankring kan vi i større grad sette ord på de tatt for gitte praksisene i barnehagen, og gi de en kunnskapsmessig status (Rossholt, 2009, side 102).

Det får meg til å tenke på artikkelen⁸ der Kristin Rydjord Tholin sier at det er problematisk at omsorg er blitt et hverdagsbegrep uten konkret innhold. Det får meg til å undre meg over om omsorg i barnehagen har blitt en vedtatt sannhet? Kanskje er det akkurat med begrepet omsorg vi kan åpne opp profesjonsbegrepet mot kropp, stille de store spørsmålene, og dermed søke med- og for tilblivelser? I møter/hendelser/eventer i barnehagen, slik jeg tolker det i denne oppgaven ligger det omsorg. Gjennom alle foreldresamtalene jeg har hatt har foreldrene gang på gang svart ”gi barnet mitt omsorg” når vi snakker om foreldrenes forventning til barnehagen. ”Jeg tok på barnet mitt myke klær da han begynte i barnehagen, slik at de som jobbet der ville stryke på klærne hans. Da sikra jeg meg at han ble tatt på i hvert fall”, sa en mor som leverte sin sønn i barnehagen for første gang. Omsorg, og hva vi legger i ordet omsorg, kan åpnes opp, som en pakke, der vi begynner ytterst og beveger oss innover. Hva er omsorg? Hvordan føles omsorg? Hva er omsorg for Erik, Anna og Ole? Kan vi bare vedta hva omsorg er, eller må den føles, sanses og kjennes? Kan vi snakke om å gjøre omsorg, eller å være omsorg? Er jeg omsorg? Slik jeg leser Haraway og hennes filosofi blir omsorg en figurasjon som er både stabil og åpen for forandring. Omsorgsfulle figurasjoner, som er i bevegelse, der alle parter deltar, fører den videre, bygger opp noe.

Ved å bruke posthumane perspektiver tror jeg nye elementer vil komme til overflaten, slik Rossholt peker på i sin artikkel ”Posthumanisme, en eksperimenterende inngang” i

---

⁷ Hentet her: <http://utdanningsnytt.no/magasinet/2015/den-vitenskapelige-barnehagen/>

⁸ Hentet her: <http://barnehage.no/pedagogikk/2015/03/-er-bleieskift-omsorg>

Barnehagefolk 4/2014. Der hun trekker frem Lee (2005) som argumenterer for hvordan det ikke-menneskelige kan bli en erstatning for personalets kroppslige omsorg (side 103).

Kroppslig omsorg, slik jeg tenker det er når vi er nær barnet, kanskje uten å være nær, men vi er der, både fysisk og psykisk. Kroppslig omsorg er kropp som møtes, der det er rom for å sitte på fanget, eller bare få et blikk som viser at jeg ser deg. Jeg tror ikke omsorg alltid kan sees eller høres, men vi sanser/senser det, det setter seg under huden og gir en følelse. Kan vi, eller klarer vi, og trekke inn det materielle? Og gi det en mening? Dette er, for meg, spennende tanker og ta med meg videre i oppgaven.

Hva skjer når vi bruker hele kroppen i jobben vår, hva kommer til uttrykk, hvordan påvirker kroppen omgivelsene. Jeg vil søke mot nytt land, igjen og igjen. Hva kan tilbli/bli til? Løfte frem hvordan materialitet påvirker interaksjoner. Hva produseres? Ikke for å finne fasiter, men for å så noen frø som jeg ønsker skal spire og gro, skape nye refleksjoner og nye spørsmål. Målet er, ifølge Haraway (2008), ikke en ferdig, feilfri eller perfekt praksis. Det er heller å være åpen for ulike fortellinger, rytmer og danser. Slik produseres muligheter for å utfordre etablerte sannheter og sammensetninger. Utfordre meg selv, og forhåpentligvis andre til å søke mot våre blindsoner, finne de og åpen de opp. Hva kan en blindsoner da bli til?

En utvidet relasjonsforståelse er mitt teoretiske utgangspunkt, og jeg tar derfor utgangspunkt i en posthuman teoriforankring. Fokus på diskurser har ofte dreid seg om språk. Men som Neumann (2001, side 18) sier: «*Diskurs er ikke bare ord, som er skrevet eller sagt, men også vår praksis*». Jeg ønsker å belyse profesjonsbegrepet sammenflettet med kroppen, kropp uten kropp, og hva som kommer/kan komme til uttrykk. Mer enn bare språket, mer enn den humane kroppen: «*Å gjøre seg fremmed for eget språk, det er også å undersøke konstruksjonene som handler om forsker, barn, voksne, kropp, interaksjoner og språk*» (Otterstad, 2015, side 42). Da kan jeg åpne opp for det som er «umulig», se bort fra en neo-liberal struktur som definerer hva som er mulig og ikke mulig. Se det umulige som mulig, og det mulige som umulig (Lenz Taguchi, 2004). En annen historie fra barnehagen som også inspirerte meg til å gå videre med kropp som profesjon var;

Det er uteleik på barnehagen, noen gutter leiker i lag, og jeg ser at Håkon (5 år) slår Lukas (5 år). Jeg går bort til de, og Håkon kommer meg i møte «æ veit æ ikke ska slå, men æ vart så sint, og æ har ingen ord som e sterk nok».

Målet mitt er å belyse de kroppslige praksisene i barnehagen, og skrive frem hvordan kropp og profesjon er flettet sammen. Det skapes mening i de kroppslige møtene mellom personalet

og barn. Gjennom å se på hendelser/eventer håper jeg å løfte frem praksiser, danne et bilde av hvordan kropp møter profesjon. Jeg vil sette søkelys på kropp som en del av profesjonsutøvelsen, de profesjonelle kroppene som gjør noe med meg, som gir meg en åpenbaring, en følelse, tanke, som jeg kan gå videre med. Noe(n) som blir til/tilblir. En kropp som er sammensatt av ulike elementer, de kommer sammen, folder seg inn i hverandre, blir et samlingspunkt, en node av en kropp(Reinertsen, 2014, side 273). Elementene kan være feminint, maskulint, kultur, bakgrunn. Kroppen min/din blir ikke bare et individ, men en samling av elementer. Det du kan se, de som er virtuelle, usynlige og henger på hverandre, eller sammen i et øyeblikk(Ibid., side 273-274). Med bevegelige blikk; ”*Mer å se. Mer å gjøre. SE mer. SE fler. Se og eksperimenter*”(Ibid, side 274). Hvordan personalet skaper relasjoner til barn gjennom å kroppsliggjøre sin praksis med utgangspunkt i at vi virker *i og med* kroppen i en materiell vending.

Min problemstilling er:

Hvordan kommer kropp som profesjon til uttrykk gjennom voksnes møter med barn?

2. Teoretiske vandringer

Virkeligheten i tenkningen til Deleuze og Guattari er en form for ett selvorganisert åpent system. Det er stabilt, samtidig er det konstante bevegelser. Eller som jeg har sagt tidligere, alt henger sammen med alt. Teoretiske vandringer har som mål å belyse min oppgave, koble praksis og teori sammen. Eksempler fra praksis med teori kan produsere nye mønstre(Leirpoll, 2015). Ordene og begrepene vil gå inn i hverandre, sirkulere, bli til, igjen og igjen. Teorier er avgjørende for hva jeg trekker frem i denne oppgaven, det er ikke sannheter, men mine teoretiske perspektiver(MacLure, 2010). Teorier blir også en del av metoden.

9

2.1 Profesjon og kropp

Er barnehagelæreryrket en profesjon? Spør Hennem & Østrem(2016, side 19). Noen kan tenke at barnehagelæreryrket ikke er en profesjon, kanskje fordi det er vanskelig og gi en detaljert beskrivelse av hva en barnehagelærer gjør. Hennem og Østrem kaller det en profesjon, og jeg velger også å holde fast til den betegnelsen. Jeg tolker profesjon som et sammensatt/komplekst begrep, som i min avhandling handler om å gjøre barnehage, gjøre kropp, gjøre møter mellom barn og voksne. Det som omhandler personalets kroppsliggjøringer, i det materielt diskursive i denne oppgaven. Å være i bevegelsene.

---

⁹ hentet her:

http://www.dagbladet.no/2013/10/08/kultur/seriekonkurransen_2013/lunch/borge_lund/tegneserie/29670807/

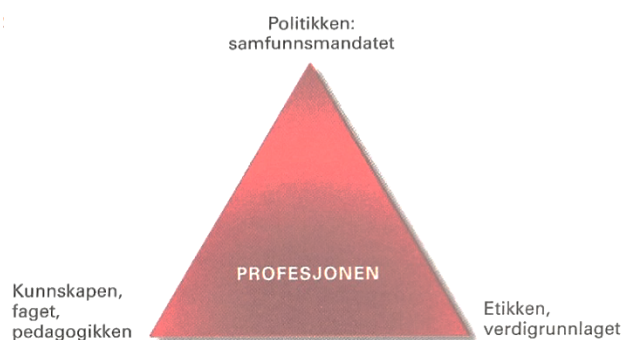
I barnehagen beveger vi oss i rommet, flytter kroppen mot barn, vekk fra barn, vi står, sitter. Det Ulla(2014) kaller å utøve profesjon gjennom kropp. Når kropper møtes skjer det noe. Noe(n) produseres.

Profesjonsutøvelse i barnehagen skal være i samsvar med Barnehageloven fra 2005, og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver(Kunnskapsdepartementet, 2011) som en tilhørende forskrift.

Profesjon i barnehagen kan være preget av et skille mellom praksis og teori. Jeg utvider og ønsker og komme ”Bortenfor skille mellom teori og praksis”(Lenz Taguchi, 2010). Der hun skriver;

”Problemet er altså ikke at praksis ikke gjør det vi tenker at den i teorien burde gjøre, eller at teorien ikke beskriver praksis som den burde. Det er snarere slik at praksis i realiteten kontinuerlig og allerede utøver og utgjør undervisningsteorier, enten vi er klar over det eller ei (side 42).

Hennum og Østrem har laget en modell, kalt profesjonstrianglet(Hennum & Østrem, 2016, side17);

Hennum og Østrem(2016) mener dette er de tre forpliktelsene barnehagelærerprofesjonen er knyttet opp mot. Jeg ønsker og åpne opp de tre forpliktelsene, for jeg opplever at det er vanskelig, om umulig, og vedta en felles plattform for hva etikk, verdigrunnlag, kunnskap er. Jeg opplever at begrepene er bevegelige, og subjektive. Og søker som sagt bortenfor skillene, bortenfor det vedtatte. Min kropp – som profesjon – inneholder ingen trekant, jeg vil sprengde de tre sidene, som for meg representerer noe fastlåst, i en bestemt form. Jeg velger og argumentere for profesjon i et rhizomatisk system, i en immanent tenkning, for å fremheve den mangfoldige profesjonsutøvelsen. Rhizomatiske linjer i stadig bevegelse, med utallige innganger og utganger. Rhizomene som utvikler seg, flyter utover, noen linjer stopper opp, knopper seg. ”År det inte typiskt för ett rhizom att korsa rötter, att ibland förväxlas med

dem?(Deleuze & Guattari, 1980/2015, side 32). Mer om rhizomet senere.

I Tusen platåer snakker Deleuze og Guattari om glatte og kuperte rom, der de glatte rommene er rom som ikke er inndelt, ikke delt opp i kategorier, ikke kan måles, der ligger mulighetene for bevegelse og forflytninger, og utvikling-ændring. Intermezzo, det i midten, som en reise, forflytning, fra midten, i gjennom, kommer og går, aldri starter og slutter, er min tanke bak profesjonsutøvelsen(Ibid.). Der vi blir til igjen og igjen, og vi kan si og-og-og. Dette er en motpol til trekanten, for der ser jeg hvor linjene starter og slutter, og ser en tydelig inndeling mellom de tre kantene. Jeg vil surfe på bølgene med profesjonstrekantens sider, der store og små bølger vil produseres, bygge seg opp, brytes når de slår inn mot land, og dermed produsere nye mønster. I bølgene henger alt sammen med alt, i et uendelig hav uten tydelige skiller. Det vil være bevegelse, og bølgenes brytninger vil produsere rom for å åpne opp, surfe videre, i nye bølger, kanskje med spor av noe vi vet fra før, men samtidig med rom for å produsere noe nytt. Der alt stadig utvikles, endres, forflyttes, smeltes sammen, produserer noe(n).

Jeg velger å ta tak i det performative ved profesjonsutøvelsen i denne oppgaven, med særlig fokus på kropp, og hvordan personalet gjør kropp (Rossholt, 2012). I min oppgave definerer jeg performativitet til noe som skaper handlinger, personalets gjøring er i og med, såvel som mine. Oppgaven blir en performativ forståelse av vitenskapelig praksis (Barad, 2007).

"...takes account of the fact that knowing does not come from standing at distance and representing, but rather from at direct material engagement with the world(Ibid., side 49).

Jeg ser det i sammenheng med det Haraway (2000, side 109) kaller *worldly practices*. En praksis der vi som barnehageansatte, barn og materialer produserer noe, i en evig runddans.

"In the lively dance of mattering"(Barad, 2007, side 37), det som er blir gjeldene, eller matters, for meg.

Performativitet er mer enn det som bare blir sagt i en posthuman sammenheng (Barad, 2007), og her igjen tenker jeg at alt henger sammen med alt, jeg kan ikke bare se på hvordan menneskene påvirker hverandre, men må utvide og se mer, og dermed trekke inn det materielle, og hvordan alt gjensidig påvirker hverandre. Diskurs blir det som begrenser og muliggjør det som blir sagt (ibid.). Barad(2003) er kritisk til dikotomien som danner materielt-diskursivt, og mener det materielle og det diskursive påvirker hverandre gjensidig. Barad trekker frem at vi må bevege oss vekk fra enten eller, og heller fokusere på både og. Vi er både med, og i.

"We are not outside observers of the world. Neither are we simply located at particular places in the world; rather we are part of the world in it's ongoing intra-activity" (Barad, 2007, side 184).

Vi gjør kropp, vi gjør rommet, vi gjør gjenstander. Alle kroppene produserer noe. Vi kan si at vi bruker kroppen hele tiden, som noe vedtatt og fast, det som blir det spennende for meg ligger i åpne opp og søke tilblivelser. Det skjer tilblivelsesprosesser i kropper. Komposisjon i

Møte noe(n)	denne sammenhengen er ikke musikk, men livet selv. Bevegelsene
Åpen	har ingen plan, de vandrer ikke fra a til b, de virker i
Lukket	mellomrommene(Deleuze & Guattari, 1980/2015). Det Deleuze
Nysgjerrig	kaller komposisjon er verdt å trekke frem, hvordan kroppen beveger
Undring	seg i ulike tempo og rytmer, kroppslig bevegelse(Rossholt, 2012).
Produksjon(er)	<i>"Bevegelser mellom mennesker skaper inkluderende og ekskluderende kroppslige praksis gjennom bestemte kroppslige uttrykk og lyder"</i> (Ibid., side 14.)

"Jeg kom inn på avdelingen, på veggen hang det bilder av hjerter som barna hadde tegnet. Jeg gikk bort til veggen, da kommer Sara og vil vise meg bildet hun hadde tegna. Hun dro en stol bort til veggen og klatrer opp. Derfra viste hun meg tegningen sin og fortalte om de ulike delene til hjertet."

Denne fortellingen er hentet fra da jeg var i barnehagen og filmet, og den ene avdelingen hadde fokus på kroppen vår. Jeg og barnehagelæreren snakket om hvor detaljerte tegningene av hjerte var. Ved hjelp av stolen kunne Sara ta del i vår samtale, og vise frem sin tegning. Denne fortellingen gir et bilde på hva jeg legger i det materieldiskursive. Det oppsto en interaksjon mellom stolen, Sara og meg. Sara drar stolen bort til veggen og klatrer opp for å vise frem sin tegning. Hadde den hendelsen vært annerledes om det var den voksne kroppen som måtte ned på kne for å se barnas tegninger, eller om jeg løftet barnet opp? *"Barn legemliggjør materialet rundt seg"*(Rossholt, 2015, side 223), Sara brukte stolen som en forlengelse av egen kropp, og det materielle virket i og med.

Kropp og grenser mellom kropper er noe flytende. *"BwO er aldri din eller min, den er en kropp, like projektiv som regressiv. Den er en involusjon, men en skapende og samtidig involusjon"*(Deleuze & Guattari, 1980/2015, side 251, min oversettelse).

We know nothing about a body until we know what it can do, in other words, what its affects are, how they can or cannot enter into composition with other affects, with the affects of another body, either to destroy that body or to be destroyed by it, either to exchange actions and passions with it or to join with it in composing a more powerful body (Deleuze & Guattari, 1987, side 257)

Deleuze og Guattari skriver i Tusen plataer at mennesket er ikke en, men flere, avhengig av hvilket nivå vi velger når vi forsøker å forstå noe, som kan knyttes til multiple subjekter som jeg nevnte tidligere, gjør/er ut fra konteksten man er i.

2.2 Eventen er allerede i meg

Hverdagen i barnehagen er sammensatt og variert, den er stadig i bevegelse. Møtet, slik jeg ser det, er helt vesentlig for at interaksjon kan oppstå mellom personalet og barn. Barnehagens rom gir muligheter for bevegelser og møter (Deleuze & Guattari, 1980/2015). I barnehagens rom, i en posthuman tenkning, er mellomrommene vesentlige. Mellomrom kommer, forsvinner, forandres, noen brytes (Rossholt, 2012). I posthumane perspektiver er det konstante bevegelser mellom det ikke-menneskelige og det menneskelige, natur og kultur (Reinertsen, 2016a, side 54). Denne oppgaven består ikke bare av møter mellom menneskene, men også i de møtene mellom det ikke-menneskelige, naturen og kulturen. Møte vil bestå av flere lag. Som Sara som hentet stolen, for å klatre opp, Sebastian og larva, eller Jonas som satt i garderoben, der kropper var tilstede i rommet. Jeg har tidligere nevnt bølger og diffraksjoner, og nå slår bølger inn mot land, brytes, produserer noe, slik som når vi åpner opp for å ta inn det materielle i barnehagen. Nye mønstre dannes, som kan bli til nye praksiser.

I møter som oppstår i barnehagen, som møtet mellom meg og Jonas, de som oppstår her og nå, velger jeg videre i oppgaven å kalle for eventer=hendelser. Eventer er alltid forskjellige sier Deleuze, de kan inneholde noen fellesnevner, men oppstår ikke flere i ganger i helt lik form. *"...Events are actualized within us, they wait for us and invite us in. We must be invited in"* (MacLure, 2013, side 662). Vi kan ikke skape eventer, vi må bli invitert inn. Og vi må åpne opp for å bli med på invitasjonene. Å åpne opp for at det som kommer kan produsere tilblivelser. Litt mer om tilblivelser, som jeg allerede har brukt mange ganger. Tilblivelser slik jeg leser Deleuze og Guattari er stadige orienteringer, retninger, innganger og utganger. Noe som blir til, her og nå. Vi er bevegelige, skapende, mangfoldige, i konstante tilblivelser. Eventer i barnehagen pågår samtidig og overlapper hverandre, noe skjer, noe produseres, noe gjøres.

"The event is everything. There is no subject before or behind it whose deed it would be. It is an autonomous doing. The doing of the did says it all. It is everything"(Massumi 2002:18, i Leirpoll, 2015, side 109).

Eventer består av et dobbelt spørsmål; "what`s going to happen?" og "what has just happened?"(Bell, 2009, side 42). Eventer som når Sebastian rakte frem hånden med en larve i og kom et spørsmål, hva skjer nå? En mulighet, en åpning for at noe kan bli til. Eller møte med Jonas, når jeg går ut fra barnehagen og tenker, hva skjedde nå, hva tilble? Eventer er stadig i bevegelse og endring, som støtter Bells teori, noe skjer, hva skjedde.

Møter, der kropp som profesjon kommer til uttrykk, kan tenkes og tolkes ut fra Deleuze og Guattari sin teori om *maskinene*. Det at selve livet legger til rette for og skaper forbindelser mellom organismer, materialer og mennesker, livet som en kontinuerlig bevegelse av liv(Lenz Taguchi, 2010, side 84). Tilbake til immanens, immanens er liv, liv er immanens. Maskinen er det den gjør, den er bevegelse, deterritorialisering, tilblivelse(Colebrook, 2002). Maskineriet beskriver noe materielt, noe som skjer på ett eller annet nivå. Den kan foregå i den fysiske verden, og kan sees der, eller det kan foregå i den menneskelige psykens ubevissthet. I maskineriet, når kropper møtes i denne sammenhengen, produseres sammenkoblinger som kan dekonstrueres. Maskiner med sine oppkoblinger og tilknytninger, som kan gi utvidelser og tilblivelser.

2.3 Flere plataer.

Jeg har nå gått igjennom begrepene som bygger opp min problemstilling, nå går jeg enda litt videre i teoriens verden, basert på Deleuze og Guattari sin tenkning. Jeg tenker at barnehagen kan minne om plataer. Der alt bygger på hverandre, og de rhizomatiske linjene gir oss muligheter, noe kan realiseres, produseres. Rhizomet ligner røtter, som trenger seg inn i stammen og får røttene til å produsere nye, merkelige objekter (Deleuze & Guattari, 1980/2015, side 35). Linjene skal ikke gro fast, de skal utvikle seg, ulikt, i ulike mønster, slik jeg tolker det. I rhizomet hører ikke linjene alltid sammen. Noen korte linjer, noen lange. *"En plata är alltid i mitten, den är varken början eller slutt. Ett rhizom består av plataer"*(Deleuze & Guattari, 1980/2015, side 44). Tilblivelser er en prosess med forandring, flukt, forflyttelse(Ibid.) Noe blir til. Starter alltid i midten, og uten start eller slutt punkt(Ibid.). Tilblivelse og rhizomet beveger seg i mellom. Tilblivelse er ikke fantasi eller noe tenkt, det er virkelig(Ibid.). Tilblivelse produserer ikke noe annet enn seg selv. I denne oppgaven er tilblivelse også et utgangspunkt for å tenke hva kropp som profesjon kan bli, og hva som

uttrykkes i voksnes møter med barn. Hva produseres i møtene? Hva blir til? Det skjer noe i barnehagen, den er dynamisk og i bevegelse. Interaksjoner skjer. Jeg kan ikke snakke om enten eller, men om en samling av linjer. Som produserer noe. For meg. For deg.

”de semiotiska länkarna är helt och fullt sammankopplade med högst olika kodande tillstånd, biologiska, politiska, ekonomiska länkar etc., som inta bare sätter olika teckenregimer på spel, utan även vilke ställningar som sakernas tillstånd har”(Ibid., side 23).

Fluktlinjer (line of flights), som Deleuze og Guattari(1980/2015) skirver om, består av et ønske, en trang, til å utforske nye territorier. Slik jeg leser territorium i denne sammenhengen er ikke territorium noe fast eller stillestående. En fluktlinje fører til dannelse av et nytt territorium. Det er bevegelser, territorium skapes og utvides. Konstante bevegelser, i fluktlinjene, slik hverdagen i barnehagen kan være. Punktene glir over i hverandre og nye linjer dannes. Det gir rom og muligheter for mulighetenes tilblivelser. Et rhizomatisk utgangspunkt byr på muligheter, og flere innganger og utganger, på stadig vandring. Rhizomet har ingen begynnelse eller slutt, men her oppstår mellomrommene. Mellomrommene kommer, forsvinner, forandres, innordnes, utnyttes og overgir seg (Rossholt, 2012). Noen stopper opp, blir til noe nytt, og noen kobler sammen. Det er flerfoldig, og nettopp som Deleuze og Guattari sier i Tusen Plataår; *alt er alltid*.

Det foregår konstruksjon og dekonstruksjon i barnehagens møter. Jeg velger og referere til Derrida i forhold til dekonstruksjon, og tenker at dekonstruksjon styrker det maskiniske.

”...Destruction is not a matter of rebuilding. It is a matter of going further, displacing, changing, changing the world or changing society, changing the state of things.(2001, side 180).

Noe monteres ned, kobles sammen, modifiseres gjennom mangfoldige inn og utganger(Deleuze & Guattari, 1980/2015). Noen koblinger blir stående, noen blir gjeldende. I stedet for å lage båser, heller søke mot og åpne opp for det som kan bli – tilblivelser. Tilblivelse kan være et utgangspunkt for å tenke hva voksne og barn i barnehagen kan bli(Rossholt, 2012, side 35). Stille de utenkelige spørsmålene, de store spørsmålene. Jeg er på søken etter å fabulere, produsere og konstruere, fremfor å plassere, og dermed søke mot utvidelser.

Nå vil jeg utdype immanens som jeg allerede har skrevet en del om, slik jeg tolker det fra Deleuze og Guattari er immanens at vi ser livet som et uendelig plan uten noen skiller mellom elementene. Som nevnt, alt er alltid. Fraværet av skiller gjør at elementene kan passere hverandre. Det immanente åpner opp for eksperimentering og jakten på nytenkning og

nyskaping. Immanens som noe sentrifugalt, der krefter ekspanderer, med strukturer som er åpne for bevegelse. Troen på mulighetene som ligger i denne verden, fremfor troen på en annen verden. Immanens har ikke et hierarkisk system, vi befinner oss i et gjensidig avhengighetsforhold og inngår i gjensidige forbindelser med hverandre som menneskelige og ikke-menneskelige performative agenser (handlende aktører)(Lenz Taguchi, 2010, side 36.). Dette kaller Deleuze en kontinuerlig tilblivelsesprosess.

Nomade er i følge wikipedia.no en betegnelse som beskriver folkegrupper eller dyr som flytter fra sted til sted, uten å ha et fast bosted. I Deleuze og Guattari sin tenkning er nomade noe som forflyttes mellom punkter, alltid i midten eller i mellom punkter. Målet med det nomadiske er å fortsette forflytningen. Slik jeg tolker eventer i barnehagen, er det noe som bare oppstår, i mellomrommene, som skjer igjen og igjen. Det produseres noe i eventene, men ikke alt kan sees eller høres, men det kan kanskje føles? Essensen er ikke åpenbar, men noe oppstår i og med nomadiske tenkninger (Otterstad & Reinertsen, 2015, side 29). Nomaden beveger seg løselig, inneholder drivkrefter som forandring, prosesser, produktivitet, koblinger og forskjelligheter som igjen er nye tilblivelser(Otterstad & Nordbrønd, 2015, side 12). Forflytningen og vandringen ved den nomadiske tenkningen kan oppløse det vedtatte, dekonstruere og være med på konstruere nye åpninger og muligheter. Som min forskning byr på, jeg skriver og ikke skriver, lager struktur, lager ikke struktur, bølger oppstår, og bølger brytes, og knytter nomadologien til mine forskningsmetoder. Nomadologien byr på muligheter for forflytninger og nye passasjer. Jeg støtter meg til Andersen(2015a), og er på utkikk etter eksperimenter fremfor forklaringer.

Deleuze og Guattari utfordrer meg (og kanskje flere?) til å tenke nytt, og jeg gjør meg noen noen tanker når det i Meld.St.19(2015/2016) står;

”I barnehage og skole skal barn og unge møte et innhold som betyr noe for livene deres her og nå, men som samtidig legger et solid fundament for fremtidig samfunns- og arbeidsliv”.

Måten det står skrevet på gjør at jeg undrer meg over om det som skjer her og nå kan være en motsetning til det solide fundamentet, eller er barnehage og skole en ”ventestasjon”? Jeg har tidligere nevnt Deleuze og Guattari som trekker frem prosess fremfor produkt, legges det her opp til at barnehagen skal produktorienteres? Jeg undrer meg over om det å åpne opp for tilblivelser som jeg har nevnt i avhandlingen, der noe(n) blir til/tilblir, igjen og igjen, kan være noe annet en et solid fundament? For livet, for meg, ikke bare for samfunns- og arbeidslivet. Er det nødvendig og dele opp innholdet i livet i en tid i barnehage og skole, og en

tid i samfunns- og arbeidsliv, eller kan vi si, også her, at alt henger sammen med alt? Det men-et har en kraft i denne setningen for meg, for det markerer et skille. Og det som betyr noe, hva er det? Er det noe vedtatt og definert? Eller er det subjektivt? Avhandlingen legger nok opp til samfunnskritikk når jeg pirker/rører/åpner det fastlåste og vedtatte, og autoetnografi legger opp til ”*selvrefleksjon og skriving som utforsker skribentens egne erfaringer og binder dette til en videre til en kulturell, politisk og sosial sammenheng*”(Reinertsen, 2015, side 269). Det påvirker mine valg for teorier og perspektiver som jeg trekker inn videre i oppgaven. ”*Vet vi hvilke dikt vi ønsker barna skal skrive?*”(Reinertsen, 2016c, side 10), og vet vi hvilket innhold for barna som vil legge grunnlaget for fremtidig samfunns- og arbeidsliv?

Jeg går nå over til metodedelen, metoden har vært i og med allerede, og teoriene blir med videre på veien, som bølger som dannes på åpent hav.

3. Metoden? Det er jo meg det.

Min oppgave og forskning er postkvalitativ (Lather & St.Pierre, 2013), den plasserer seg midt i mellom, men på samme tid, langt i fra kvalitative og positivistiske metoder innenfor kvalitativ forskning. Dette kan leses som kraftig kritikk, men jeg velger og støtte meg til Lather & St.Pierre for jeg har et ønske om å utvide, eksperimentere og utfordre det vedtatte. Postkvalitativ forskning utfordrer skillene mellom menneskelig/ikke-menneskelig, subjekt/objekt, teori/empiri. Og forskningen min blir tilblivelsesprosesser i tråd med Deleuze og Guattari sin tenkning, og ett mål om å åpne opp for ny kunnskaping, ikke et mål om å måle noe.

Postkvalitativ forskning kan ikke tenkes som et lukket system, men som noe bevegelig(Jackson & Massei, 2012). Inspirert av Deleuze og Guattari åpner forskningen opp mot det jeg enda ikke vet, det usagte/utenkte/usette, jeg tar utgangspunkt i at jeg virker i og med, mine data virker i og med, i immanenstenkingen, der alt henger sammen med alt. Jeg tar utgangspunkt i meg selv, mine subjektive opplevelser og valg for oppgaven. Jeg ønsker å tenke meg ut av det jeg vet, og tenke mot det som kan bli. Utvikle barnehagen på nye måter, i stedet for å reprodusere det vi allerede kan/vet, og dermed søke mot nytt land.

Jeg plugges inn ulike forskningskomponenter; metode, data, teori, meg selv, deltagerne, de har usynlige bånd som binder der sammen, de kan kobles sammen, brytes, noe hentes frem, noe forsvinner, noe kommer tilbake, noe blir, og-og-og, igjen-igjen-igjen, skriver jeg inspirert av Deleuze og Guattari. Jeg støtter meg til de filosofiske forskningskonseptene som Jackson & Massei(2012) skriver om, det handler om å gå vekk fra det tradisjonelle, og søke mot å gjennomføre en alternativ prosess. Der jeg analyserer *med* data, og ikke leser/tolker analyser *av* data. Der forskningen blir gjensidige påvirkningsprosesser mellom data/teori/meg. Min forskning handler om å gå vekk fra forhåndsbestemte oppskrifter og ”oppsøke” eksperimenterende metodologiske posisjoner(Sandvik, 2015). Skape kunnskap på nye måter(Otterstad & Reinertsen, 2015).

3.1 Forskningseskaping¹⁰

Min metodedel er fleksibel, men det ligger noen valg i bunnen, som å bruke observasjon, den er autoetnografisk og forskningen foregår i en barnehage. Likevel velger jeg å tenke at jeg ikke vet hvilke møter jeg kommer til å se. Det som kan kalles forskningseskaping (Manning, 2015, side 121).

Jeg er i ett ukjent landskap (Deleuze & Guattari, 1980/2015), reiser i og med tankeeksperiment og tenkebobler. Jeg har fått mye inspirasjon fra Nina Rossholt som skriver om kropp sett ut fra Deleuze og Guattari, og Bente Ulla som også knytter kropp opp mot profesjon. Otterstad og Reinertsen har med sin bok fra 2015 inspirert og gitt inn nye tanker i forhold til postkvalitative forskningsmetoder.

Jeg ønsker og utvide egen forståelse, men samtidig er det et ønske om overføre noe til leseren, som igjen kan overføres til barnehager. Jeg leker med tankene mine, undrer, snur opp ned, sanser, senser og fabulerer, bortenfor skillene, i muligheter og umuligheter, med et inderlig ønske om å åpne opp for mer og mer, og kanskje utvide profesjonsbegrepet.

I avhandlingen til Rossholt (2012, side 53) viser hun til Lather (1991) som sier at deltakende observasjon i postmoderne kontekst handler ikke om å gå tett på, intenst og utforskende, for verden ber ikke om å bli observert på en bestemt måte. Mine fortellinger er ikke objektive. Det er mine fortolkninger, mine tanker og produksjoner. De fortalte fortellingene er mine opplevelser av hvordan kropp som profesjon kommer til uttrykk. De er mine undrefortellinger. Jeg har som sagt fokus på det performative i personalets gjøring. Det jeg vektlegger er ikke nødvendigvis det samme som deltakerne i mine fortellinger ville vektlagt.

Min rolle vil være et beskjedent vitne, jeg vil ta med meg de fortalte fortellingene, slik jeg opplevde de, og gjøre det til mine undrefortellinger. Beskjedent vitne har jeg hentet fra Donna Haraway, og jeg tolker beskjedent vitne i det narrative landskapet, som et vitne som fører historiene videre. *"A figure collects up the people; a figure embodies shared meanings in stories that inhabit their audiences* (Haraway 1997, side 23). Historier som lever, i barnehagen. Det kan sammenlignes med "naked way of writing" (ibid, side 26). Utforske nye måter å tenke om seg selv på og se verden fra. Det å gå fra å snakke om at vi bruker kroppen vår i barnehagen til å faktisk utforske hva en kropp - som profesjon - kan gjøre, og åpne opp

---

¹⁰ Overskriften er lånt av Manning.

det fastlåste og vedtatte. Utforske det jeg sanser og føler, det som berører meg. Som Deleuze sa det; *"Once you start writing, shadows are more substantial than bodies"*(Jones, 2016, side 116). I barnehagen opplevde jeg det som umulig å stå utenfor livet som lever der, jeg var med på lek og samtaler som foregikk. Jeg som forsker ble en del av det som skjedde: en møtedeltaker. Haraway sier at et vitne alltid er noe, som forteller noe, en representant for noe. Jeg bygger videre på Deleuze og Guattari sin nomadiske tenkning, noe blir til, igjen og igjen. Det vil/skal endre seg, være i bevegelse. Jeg er med, i, skriver meg inn, skriver meg ut, jeg lever i mine representasjoner. Jeg skal fortelle videre det jeg ble fortalt gjennom møtene og datamaterialet. Det er en produksjon der, noe oppstår. Figurasjoner som stadig endres, muligheter skapes, linjer oppstår(Haraway, 1997).

Jeg nevnte i innledningen at min oppgave er bygd opp som bølger, og kan settes i sammenheng med diffraksjon. Diffraksjon er mer beskrivende enn refleksivitet i metodedelen. Det er bølger som danner mønster i mitt materiale, ikke en sirkulær relasjon mellom årsak og virkning. Analysen blir nomadisk, rhizomatisk og med stadige tilblivelser. I tråd med Deleuze og Guattari blir analysen en vei og gå for å stimulere og lokke frem nye fremstillinger. Analysepassasjer stopper ikke(Otterstad & Nordbrønd, 2015, side 13), de fylles med teoretiske perspektiver, gjøringer, eventer, muligheter og tilblivelser. En nomade kan vel aldri stå stille?

3.2 Mulighetenes tilblivelse

Otterstad og Nordbrønd(2015) bruker ordet *kvalitative muligheter*, og det bygger jeg min oppgave på, gå vekk fra det som kan være og søke mot muligheter. Jeg forsker bortenfor skillet mellom teori og praksis, Jeg plugges meg inn og ut av mitt eget datamateriell(Jackson & Massei, 2012), for å produsere noe nytt, søke mot stadige tilblivelser, der jeg selv virker i og med i mine data, igjen og igjen. Jeg metoderer, hvert ord jeg skriver er en metode med meg, jeg er i og med, som en tenke-føle-skrive maskin.

*"When, where, to whom,
might data become alive"*

(Waterhouse, Otterstad & Jensen, 2014)

Undre-data kan jeg kalle det, jeg går utover og bakenfor det som tas for gitt(St.Pierre, 2012), bak og forbi de logiske meningene, objektivitet, kunnskap og sannhet. Hva kan bli til? Undrende, deltakende, nysgjerrig og åpen for det som kommer til meg.

Spørsmålet blir om "...jeg/du/vi klarer å finne opp(invent) forskningspraksiser som enda ikke eksisterer, da stiller vi oss åpne for det som kan komme"(Otterstad & Reinertsen, 2015, side 26). Data kan være illusjoner, fantasier, drømmer, optikker, sansebedrag og/eller tryllekunstner(Ibid.).

I posthumane forskningsprosesser blir data til, igjen og igjen, i tilblivelsesprosesser(Deleuze & Guattari, 1980/2015). Jeg starter alltid i midten, i mine data, på ny og på ny. Mine resultater blir mine innsikter/utsikter til hva som kan bli, hva som kan skje, som kan skje igjen, hva som kan tilblive. Jeg søker utvidelser og åpninger i mitt datamaterialet. Oppgaven inneholder et ønske om å produsere passasjer og forflytninger(Deleuze og Guattari, 1980/2015). Åpne opp kategoriene som danner mønster og båser, søke mot tilblivelser. Ett ønske om å produsere nye tanker, spørsmål, nye ideer, nye representasjoner om "gamle" tanker. Ikke for å låse fast bestemte mønster. Være bortenfor skillene. I stedet for å finne svar ønsker jeg å skape spørsmålskulturer(Otterstad & Reinertsen, 2015, side 21). Produsere en matrix av muligheter, hva kan tilbli? Hva er mulig? Er alt mulig? Hvor går grensene? Finnes det grenser?

For å belyse min problemstilling, og innhente kunnskap/informasjon/data, valgte jeg å forske i en barnehage. Der møter mellom personal og barn oppstår, der kropper er synlige og barnehagens liv lever. Observasjon er ikke nok til å få kjennskap til andres opplevelser, men jeg vil også være der, i og med møter i "rommene" der dører åpnes. I interaksjon med barnehagens rom. Kommer tilbake til det under 3.6, tilnærminger til praksisfeltet.

3.3 Autoetnografi.

«Autoethnography is an approach to research and writing that seeks to describe and systematically analyze personal experience in order to understand cultural experience (Ellis med flere, 2011). Autoetnografi både en prosess og et produkt (Ibid.) Autoetnografi er, slik jeg ser det, en måte å synliggjøre forskerens forforståelse, men samtidig se egen forståelse i nytt lys. Når jeg nå løfter blikket, og ser på egen profesjon i forhold til kropp, og knytter det opp mot Osgood som sier at profesjon er det man gjør, ikke er, vil jeg løfte mine gjøringer opp i tenkebobler, og gjøre de igjen og igjen. Hva skjer da? Oppstår noe nytt? Hva blir til?

Autoetnografi er som en studie av av livets opplevelser og det performative hos en person, fortelle det fortalte. Representere historiene som er i forestillingene(Denzin, 2014).

Autoetnografi inviterer leseren inn i teksten(Denzin, 2015, side 15), og blir et eksperiment med min subjektive inngang til kropp som profesjon, som samtidig åpner opp for leserens subjektive opplevelse. Jeg ønsker og skape en kontakt med leseren, ikke bare for å analysere hva jeg skriver, men også dele begeistring(McNamee, 2005).

For meg handler det om å fortelle de fortalte historiene. Fortelle om larva, om gulvet, om Sara, om hender, som et ledd i den kreative tenkningen Deleuze snakker om. Forholdet mellom meg som forsker og analysen er sentrale i forhold til min representasjon(Deleuze 2004). Når jeg har fortalt noe/skrevet noe har jeg en makt til å "låse det fast". Ved å tenke kreativt ligger det et krav om å tenke annerledes, og nettopp løse opp og søke innsikt/utsikt fremfor svar. Og tenke om igjen, og om igjen.

Mine fortellinger i det posthumane landskapet representerer det fortellende liv, der vi kan drømme, fantasere, fabulere, være utopiske, tenke umulige tanker som mulige tanker. Det blir en form for samarbeid mellom meg og teorien, hva som er gjeldende for meg blir representert. Jeg skriver meg i og gjennom ordene og eventene, som åpner opp for stadig mer og vite, stadig mer og forske på, stadig mer og lære(Reinertsen, 2015, side 271). Men samtidig en visshet om at det fremdeles er mye jeg ikke vet, eller at andre vet noe annet.

Richardson(2000) sier at skriving danner et bilde av det som kan være, er, kanskje blir. Jeg vil åpne opp, konstruere, men på ingen måte produsere sannheter, men se på muligheter, *mulighetens tilblivelse*.

3.4 Gløde - data.¹¹

Mine data blir dokumentasjon av tilblivelser(Richardson & St.Pierre, 2005, side 966) i tråd med at jeg i mine data åpner opp for variasjoner, endringer, innsikter og utsikter, jeg velger å gå vekk fra å fortelle om hvordan noe var, men åpne opp for hva som kan bli. Jeg har tatt utgangspunkt i eventer der kropp som profesjon kan komme til uttrykk gjennom personalets møter med barn. Jeg vil ikke presentere mine data med detaljerte beskrivelser og analyser, jeg søker og utvide. Hva gjør datamaterialet med meg? Og samtidig åpne for hva som kan skje

---

¹¹ Overskriften har jeg lånt av MacLure.

etter at kameraet ble slått av, det vi fremdeles ikke vet. Jeg velger og støtte meg til McLure(2011) som kaller det ”infra-empirisme”. Hva i mine data er virkelighet eller virtualitet? Kan jeg ha en fot i begge ”verdener”?

”...forekomster av mulige x faktorer eller krefter som aktiverer handling i praksis uten at vi blir sendt ut på jakt etter noe bestemt. Det innebærer både å vurdere og å forske på noe vi ikke vet hva er....”(Reinertsen, 2016c, side 2)

Jeg forsker på mer enn det jeg kan se, mer enn det jeg kan høre, eller finne svar på i tabeller. For hva er det som gir oss svar, eller kan vi tenke forskning uten svar? Kan jeg si at kroppen bærer opplevelsene i mine data, analyser, representasjoner og resultat? I prosesser med hele kroppen, i celler, tarm, under huden, som vi ikke kan se eller kjenne til hos andre, eller hos meg selv. Der skillene mellom det menneskelige og ikke-menneskelige viskes ut, smelter sammen. Der alt henger sammen med alt. Eller som Deleuze & Guattari sa, alt er alltid. Noen vil kanskje tenke at dette blir kaos, vi må jo vite hva vi snakker om, vi må se det, ha noe konkret og forholde oss til, kan da ikke bare si at vi kjenner det på kroppen, eller si at vi kanskje ikke kan kjenne det. Hva er det da? Dette blir kaos. Frykten for kaos, i følge Deleuze og Guattari(1994) gjør at vi forholder oss til strukturer som igjen skaper transcendens. Men jeg søker mot å utvide, og tenker at kaos byr på muligheter.

Da jeg var i barnehagen, med fokuset dørene som åpnes, fant jeg meg fort til rette på gulvet. På gulvet skjer det mye, i artikkelen til Reinertsen(2016c) skriver hun *å gulve*, et fantastisk ord for å beskrive det jeg filosoferte over da jeg var i barnehagen. Jeg opplevde at de filmene jeg tok bare kom til meg, der på gulvet, mens barn og voksne gulva. Hva er det med gulvet? Hva gjør det jeg ser/hører/senser med meg? Maggie MacLure(2013) snakker om data som gløder, som ligger der, som en event, det er bare og takke ja til invitasjonen, jeg vil se mer, finne ut mer, sense mer. Mine dataer forstyrrer det kjente, som jeg også har vært inne på tidligere(MacLure, 2010), det jeg vet fra før. Jeg vet jo at det skjer mye på gulvet, at vi bruker kroppen hele tiden, men nå forstyrrer min forskning det, ikke som en negativ forstyrrelse, men en forstyrrelse som produserer nye mønster, utfordrer, mønstre kobles sammen, skaper nye mønstre? Når dører åpnes, hva skjer med rommet da? Gjennom filmene har jeg en intensjon om å åpne opp det som er blir definert som selvklart og naturlig (Lenz Taguchi, 2004). *Igjen, hva kan en kropp gjøre?*

Når jeg startet opp med oppgaven, og på veien mot en ”avslutning”, har det vært et sterkt ønske å åpne opp for mer enn det øyet ser og øret hører (Otterstad, 2013). Løfte frem møter jeg har vært i, er i, eller skal være i. Se på profesjon som kropp som bølger som kruser mot

vann og stadig skaper noe nytt. Det vi ser på reisen vil oppleves ulikt, men vi er alle vår forfatter av vår historie. Vi representerer vår virkelighet.

Søren Kierkegaard er kjent for å ha sagt at subjektivitet er sannheten, men subjektiviteten også er usannhet. *Hva er sannhet?* er et stort filosofisk spørsmål jeg ikke vil gå i dybden på i denne oppgaven. Men som forsker har jeg et ønske om å være dekonstruktiv, løse opp det definerte og vedtatte, og løfte frem nye perspektiver. Den dekonstruktive forskeren forstår virkeligheten gjennom forskjellige nivåer som er konstituert i språk, om representasjoner og språk, som jeg setter i sammenheng med rhizomet som stadig bygger linjer, med flere utganger, og den nomadiske vandringen, søker nytt land, nye muligheter og er i bevegelse. Det finnes ikke bare en virkelighet, eller at den virkelige verden er bak språket (Rhedding-Jones, 2005). MacLure(2013) utfordrer oss til å re-tenke hva kunnskap og sannhet kan være. Den virkelighet/sannhet som beskrives i denne oppgaven er min, men med ydmykhet og respekt for et fagfelt jeg har vært en del av i mange år. Jeg er fortsatt underveis, selv om målet er å belyse problemstillingen, er det underveis øyeblikkene vil oppstå, og bli til/tilbli.

3.5 Poesi som representasjon

Jeg velger og representere mine video-observasjoner som en form for dikt. Der leseren selv kan danne sine bilder, følelser, tanker rundt hva som kan skje, skjer, eller hva som kan bli til. Der jeg i tråd med Deleuze og Guattari tenker kroppen som en sansemaskin. De viktigste er kanskje ikke hva vi vet, men hva vi ikke vet? Det som skaper rom for muligheter og nye tenkebobler.

Jeg var i en barnehage og filmet, det var to avdelinger som ble knyttet sammen av et felles kjøkken. Jeg var i barnehagen i to dager, og hadde 2 timer med film. Etter at jeg hadde filmet en episode, gikk jeg til side og noterte ned hva jeg umiddelbart tenkte, små stikkord som sammen med de utvalgte snuttene ble omgjort til dikt.

Diktene er skrevet i kursiv, midtstilt og med korte setninger. Kanskje er pausene/mellomrommene/ i diktene de viktigste? Er det der bølger kan oppstå?

Poesi søker å vise mangfoldet av mennesker, kompleksiteten i levde erfaringer og fange essensen av hvordan, hvorfor og hva(Caroll, Dew & Howden-Chapman, 2011). Jeg søker i tillegg å vise mangfoldet i det menneskelige- og det ikke menneskelige, der skillene mellom

natur og kultur er utydelige. Ikke bare for å fange essensen av hvordan, hvorfor og hva, men for å åpne opp for hva som kan bli. Jeg gir min stemme og mine ord til filmene.

Janesick(2016) skriver at kvalitative forskere åpner opp for ulike teknikker for å representere vår forskning og presentere mine data. Poesi er en teknikk. Aristoteles er kjent for å ha sagt at poesi er mer sant enn historien. *"Poesien kan fange det mirakuløse, overraskende og essensen av hverdagen"*(Janesick, 2016, side 31, min oversettelse). Poesi kan være opplevelsen av å leve(Ibid., side 37). Jeg tolker poesi som data som kreative data. Der jeg gir bilder av hva som berørte meg, som jeg kanskje ikke har rikt nok språk til å få frem, der mitt språk bare blir tomme ord. Men kanskje diktene åpner opp for å la leseren selv kan virke *i og med* mine datafortellinger.

"Poetry is part of the human condition and is often a path to understanding lived experience in a beautiful, expansive, and extraordinary way"(Janesick, 2016, side 39).

Jeg tenker at poesi som metode kan utdype den autoetnografiske prosessen. Min oppgave blir som Reinertsen(2015, side 271) skriver; *"det å navigere i et ontologisk tredje rom"*. Slik jeg tolker det blir det grensene mellom mine tanker og kropp oppløst, jeg vil kropp-tenke, tenke-føle i interaksjon med mine data. Danse med mine dataer. Der dataene og jeg ikke vil klare å danse alene, men vi er i et gjensidighetsforhold til hverandre.

Det finnes mye teori og forskning på skrivning som metode, men på grunn av oppgavens størrelse velger jeg ikke å gå inn på det, men velger og trekke frem Richardson og Rhedding-Jones som har bidratt med mye på det feltet, og som jeg også bruker i forskningen min. Richardson(2000) har laget et bilde på at skrivning er det som kan være, er og kanskje blir, og det kobler jeg sammen med deleuzeogguattariske tanker om hva som kan tilblive når vi våger å være eksperimentelle.

3.6 Tilnærminger til praksisfeltet

Jeg vil som sagt filme dører i barnehagen, der muligheter for terskelopplevelser produseres. Hva skjer/gjøres når noe(n) trår over terskelen og kommer inn i rommet, midt i noe. Hverdagslivet i barnehagen finnes i alle barnehager, og jeg tok kontakt med en enhetsleder i en barnehage, enhetslederen blir det Corsaro benevner som *gatekeepers*, og kontrollerer min inngang og tilgang til feltet. Samtidig sendte jeg inn søknad til NSD om meldeplikt i forbindelse med at jeg skal filme barn og voksne.

Jeg har et klart formål i å filme hvordan kropp som profesjon kommer til uttrykk gjennom personalets møter med barn, men hvor og når dørene åpnes er ikke klart på forhånd. Det er eventer som skjer her og nå, og mitt ønske er at mine observasjoner skal være ekte og naturlige. Samtidig skal jeg inn i en barnehage, der voksne og barn er, det kan tenkes at det vil oppstå eventer der jeg som observatør blir en deltaker. Jeg velger derfor å gå inn i barnehagen med en tanke om å være fleksibel for det jeg vil møte, og det som møter meg.

Da søknaden til nsd var ferdigbehandlet, leverte jeg ut to samtykkeerklæringer til barnehagen, en til foreldre/foresatte og en til de ansatte. I tillegg var jeg innom barnehagen på et personalmøte og orienterte om prosjektet og deres rolle i min forskning. Understreket at all deltagelse er frivillig. De fleste foreldrene samtykket til deltagelse, mens personalet var mer tilbakeholden. Jeg var på en barnehage med to avdelinger som er knyttet sammen med ett felles kjøkken. Barna var i alderen 2-6 år, og fire ansatte var aktivt med i studien. I avhandlingen til Rossholt(2012) viser hun til Christen (2004) som sier at barn og voksne har lik rett til å bli hørt i forbindelse med forskning. Selv om foreldre hadde samtykket valgte jeg og pedagogisk leder på avdelingen og snakke med barna om min rolle der. Jeg fortalte at jeg skulle se på voksne kropper og hva de gjør. Jeg viste også frem kameraet jeg brukte, et lite håndholdt kamera. Barna viste stor interesse for kameraet, ville se hva jeg filmet og prøve å filme selv. Jeg plasserte min kropp i barnas og de voksnes omgivelser. Omgivelser vil her være både barnehagen, rommet, mellomrommene som kommer, tilblivelser som produseres, livet i barnehagen. Som ny i en barnehage blir man synlig, og jeg virker *i* og *med* mine data. Jeg er en del av produksjonen(e).

Stjernenetter

Hvorfor

Alle disse

Stjernenettene

Blekksvarte bunnløse

Velvet over jorden

Sirius pleiadene arcturus

Strålende stirrende

Hva vil dere

Oss mennesker

Er det for at vi skal

Fortsette famlingen

Letingen i hærskaene

Av øyeblikk

Strekke oss høyere

Søke videre

Dypere

Mot grensen

Av all tvil

(av: Torgeir Wittersø Skancke, sterkestreker.no)

4. En dans med data

Immanens tenkningen er med meg videre, jeg er *i* mine data, jeg er *med*. ”*The constant becoming between researcher and data itself becomes the data – thinking this as a constant spiral of movement*(Thomas, 2016, side 48). Det kan tolkes som forskerens dans, som jeg tidligere har nevnt, med data, forflytninger, variasjoner, ulike tempo og rytmer. Det jeg velger og kalle bevegninger. Bevegninger er et ord jeg har satt sammen av bevegelse og berøringer, for meg er det ett ord som står tett sammen med tilblivelse som skjer av bevegelser der jeg blir berørt. Med bevegelse tenker jeg også på bølgene, som slår inn mot land, bryter, nye mønster dannes. Berøringer er noe som gjøre noe med meg, som produserer noe(n).

Da jeg var i informantbarnehagen for å filme slo det meg at jeg syntes det var så stille der. I fortellingen om Jonas er også stillhet ett ord som kan brukes, han bare satt der. Hva er det med stillheten som dukker opp hos meg? Jeg tror det er minner fra da jeg var lita og gikk i barnehage. Vi skulle leke uten lyd, forflytte oss uten lyd, i samlingsstund skulle vi sitte rolige og lytte til den voksne. Under måltidet skulle vi spise og være stille. Stillhet for meg har vært synonymt med noe strengt og bestemt. Når jeg lukker øynene og tenker tilbake på barnehagen kan jeg enda se ansiktsuttrykkene til de voksne når jeg måtte på do utenom de fastsatte tidspunktene. Når jeg kom tilbake til barnehagen som en ansatt, har jeg undret meg mye over det fastsatte og det bestemte. Barnehagen for meg er et sted med mange regler, som er bestemt av de voksne, og av og til kan man føle at de ansatte er vakter som er ansatt. For å passe på at reglene er fulgt. Men samtidig har jeg sett de sidene av barnehagen der hender har holdt rundt, det har vært latter, lek, vennskap og opplevelser som har vært delt.

I begrepet assemblage, som jeg tolker ut fra Deleuze og Guattari, legger jeg handlingskrefter, og en samling av mange synspunkter/perspektiver/aspekter. Forholdet mellom forsker og data, som en assemblage(Thomas, 2016).

Tenkeføle (thinkingfeeling) fra Manning(2009a) henger også sammen med assemblage i denne sammenhengen. Deleuze og Guattari sin filosofi inspirerer meg til å tenkeføle for å søke tilblivelser. Åpne opp for det som kommer. Åpne opp for blindsoner. Nye tilblivelser dukker opp, om igjen og om igjen.

Og for å utdype teori og metodikk i sammenheng, Deleuze og Guattari snakker om affekt, det er ikke en følelse, mer enn intensitet. Affektive uttrykk kan sette i gang noe, produsere noe.

Hva er data? – jeg er data,
du er data, vi er data,
rommet er data, stolen er
data.

Alt er data.

Data er overalt.

Affekt som en drivkraft. Affekt kan produsere forandringer, nye sammensettinger, nye mønstre. Som vi finner igjen i de nomadiske tenkningene. Vandringer, begrensninger, bekjempe og frigjøre. Dette minner meg nok en gang om Deleuze og Guattari sine betraktninger om kuperte og glatte rom. De kuperte rommene har mange gater, hus, dører, mens sjøen eller ørkenen er glatte rom, i bevegelse og forandring (Lenz Taguchi, 2010, side 138). Jeg tenker ikke at det ene er bedre enn det andre. Et kupert rom er organisert, og gir oss systemer og bevege oss i. De glatte rommene gir oss større mulighet til bevegelse. Slik livet kan være, livet kan gi begrensninger, vi må bekjempe, frigjøre, men her kan det oppstå tilblivelser. Konstante bevegelser, i ulike rom og terreng, slik livet og møtene i barnehagen kan være. Der gater, bølger, dører glir over i hverandre, og noe produseres, noe åpnes, noe blir til, og noe blir levende. Noe kommer til, og bevegninger foregår. *"Seeing the data as a flow of entangled bodies releases me from number of dyads that carry a number of sociological and cultural expectations"* (Jones, 2016, side 115). Det gir dataene flere muligheter og åpninger. Det jeg tenker er å se det store i det lille, og det lille i det store.

Videre bygger Jones sin artikkel på Deleuze sine spørsmål. Hva tenker du? Hva føler du? Hva berører deg? Hva er gjeldende? Hva sanser eller føler du? Og dette er spørsmål som er delaktige i min prosess med å gjøre data levende. Mine analyser er ikke klassifisert og kodet i tradisjonell forstand. Jeg er *med* og *i* mine data. Jeg er metoden, jeg tenker-føler-snakker gjennom mine dataer, jeg er en del av mine fortellinger. Jeg`et i en posthuman sammenheng er plassert i forviklinger mellom subjekt-objekt, subjekt-matter, matter-matter i det materielt diskursive og i interaksjoner/intraaksjoner. Jeg`et blir å være "i mellom" i Deleuzeogguattariansk tenkning. Jeg skal utvide med observasjoner i analysen. *"Jeg kan leke med hvordan jeg lukker og åpner opp, og være fleksibel på mine lukninger"* (Rossholt, 2012, side 63). Det finnes ingen mal på hva som rett og galt i mine observasjoner, i analysen er målet å finne tilblivelser og utvidelser. Jeg tenker analysen i tråd med platåtenkningen til Deleuze og Guattari. Det går videre, til neste platå, som skjuler noe nytt, men samtidig inneholder noe kjent. Og som bølgers diffraksjoner hos Barad. Noe produseres. Noe blir til. Å undre meg over dataene mine er sentralt. Å forundre, lure på, snu opp ned. Bevegelser innenfor hva som er yttersiden og innsiden. Hva er aktivt og passivt. Hva vet jeg og hva føler jeg. Bygger jeg opp noe(n) eller river jeg?

Som vi også har sett tidligere, Deleuze skriver at *vi er i livet*, og alt skjer i relasjon med noe annet. Deleuze avviser en absolutt sannhet, og trekker inn etikk som noe immanent. Der vi

søker å eksperimentere, nytenke og være innovativ. Dette kan settes i sammenheng med det jeg skrev om profesjonstrekanten. Ofte er etisk virkelighet en refleksjon over det gode og det ønskelige (Clair, 1995, side 349). Som noe konstant. Deleuze sin tenkning er at etikk blir til igjen, og igjen.

”Ethics is not about the right response to the other but about responsibility and accountability in the lively relationships. ”We” are a part of these relationships; we do not stand apart” (Barad, 2007, side 393).

Det tolker jeg som et gjensidig ansvar, vi og materialitetene er flettet sammen, vi påvirkes og påvirker de valgene som produseres. Etikk blir etikalisering, et ord jeg har hentet fra Karen Barad. Det vi gjør i øyeblikket er gjeldene, men små partikler bringes videre inn i nye evige tilblivelser. Eller det Barad kaller space-time-mattering (Ibid., side 181). Da kan vi tenke etikk som en multiplisitet, en form for mengdetenkning, for å stadig søke mot å åpne og utvide profesjonsutøvelsen i barnehagen. Fra å være i fast form, til bevegelse og tilblivelse, i et kupert landskap med nye land. Der etikk gjøres i nå`et, men samtidig er med videre.

4.1 Å lukte kvalitet

”Gjærbakst lukter omsorg” uttalte Wenche Andersen¹². Kan vi snakke om hva kvalitet lukter? Jeg tenker imidlertid bredere enn bare det å lukte, men kvalitet som noe ”usynlig”, som må føles. Prosesser som omhandler det indre livet i barnehagen, hvordan vi er mot hverandre, hvordan vi erfarer, sanser og sender de/det rundt oss, og her igjen kommer omsorg inn, og jeg knytter det sammen med prosesskvalitet. Kan døra som åpnes være omsorg? Er jeg omsorg? Deleuze og Guattari sier at hvordan mennesker handler i verden eller taler om verden, kommer fra hvordan de sanser verden. De knytter, slik jeg har vist før, begrepet til BwO. Vi kan da snakke om en overgang fra sansninger til rene tanker. For meg lukter sjø oldefar. Jeg hadde en oldefar som bodde helt i fjæresteinene på Fosen, hver gang jeg kjenner den lukten av sjø, tang og tare, tenker jeg på oldefar. Oldefar var en mann som hadde levd

---

¹² Wenche Andersen er kokk, kostholdsøkonom og matjournalist. Mest kjent som fjernsynskokk i innslaget ”Wenches kjøkken” på God Morgen Norge, på TV2 (wikipedia.no)

hele sitt liv som sjømann, nesten to meter høy og ble blind på sine gamle dager. Når jeg kom dit var det noe spennende med den blinde mannen som satt på kjøkkenet og hørte på radio med høy lyd. Av alle bilder jeg har sett av meg sammen med han satt jeg i fanget hans. For meg var det trygghet og omsorg, og sjøens lukter minner meg om det. Kan vi utfordre oss selv på samme måten i barnehagen? Kan vi som profesjonsutøvere snakke om sansene våre, hva vi lukter? Når et barn kommer bort til meg og sier at hun er synes det er bra jeg er på jobb, for da er det lov til å være glad, da refererer ikke hun til noen uttalt eller vedtatt. Det er noe hun sanser. Som for Hedvig på 5 år er virkelig. Miljøet rundt barna påvirker hvem de blir, ikke hvem de er. *"Vi tenker og handler innenfor det som er kulturelt mulig"* (Nordin-Hultman, 2004, side 170).

I all forskning stilles det krav til at forskningen gir uttrykk for god kompetanse og høy kvalitet (Thornberg & Fejes). Kvalitet kommer fra latin, *que litas*, hva er. Troverdighet, gyldighet, overførbarhet og pålitelighet er ord som trekkes frem når vi snakker om kvalitet i kvalitative forskninger. Kvalitet i kvalitativ forskning er når forskningen berører, gjør leseren nysgjerrig, når overførbarheten blir tydelig. I tillegg bidrar med noe nytt, ny innsikt og ikke bare kommer med *"samma gamla saker"* (Ibid.). Jeg velger å tenke kvalitet som tilblivelsesprosesser, i tråd med Deleuze og Guattari sin tenkning. Utforske det rhizomatiske ved å tenke at det eksisterer flere ulike innganger og utganger innenfor hva kvalitet her. Når kvalitet blir noe rhizomatisk definerer jeg kvalitet til noe som blir til; igjen og igjen. Som en nomade, der kvalitet blir nytt, kaos, ingenting er sikkert, ingenting er fastlåst. Der mønster av forskjellighet (Barad, 2007, side 72) produserer bevegelse, *i* og *med* leseren. Nyanser og forskjeller (Ibid.) blir sentrale, som igjen bygger på Deleuze og Guattari sin tenkning om å utforske måter og se på, som bryter, der vi virker i og med i stadige bevegelser. Kvalitet blir en reise i oppdagelser (Deleuze & Guattari, 1980/2015).

Et annet platå i ordet kvalitet, er *"Qualia"*. *"Qualia is an unfamiliar term for something that could be not more familiar to each of us: the way things seem to us"* (Dennett, 1988). Qualia er hvordan jeg opplever noe, hvordan ting er for meg, hvordan det høres ut, lukter, føles. Qualia er et begrep det kan være vanskelig å definere, det er subjektivt, det sier noe om hvordan vi sanser det som skjer. Qualia er på samme tid mer enn bare en subjektiv erfaring, men det er et aspekt av den erfaringen som ikke er intensjonalisert, funksjonelt eller kognitivt (Tye, 1994). *"En essens av en opplevelse eller en oppfatning slik den fremstår i bevisstheten"* (Reinertsen, 2016c, side 2). I artikkelen Quining Qualia trekker Dennett frem sitatet fra Louis Armstrong da han fikk spørsmål om hva jazz var: *"If you got to ask, you ain't*

never gonna get to know". Qualia og "inverted spectrum" er sammenflettet. Inverted spectrum er kort fortalt at vi kan ha forskjellig oppfatning av samme ting(Cole). I barnehagesammenheng kan det være at jeg opplever at barna har en fin leik, men en kollega opplever at leiken er urolig og bråkete, mens barna som leiker har en helt annen oppfatning. Det handler ikke om hva som er rett eller galt, men hvordan hver enkelt sanser, føler og erfarer det. Slik er det også når andre leser denne oppgaven, hvordan de opplever den og hva de sitter igjen med er det sentrale.

Siste utgaven av Contemporary Issue(kom ut i mars-2016) dreier seg kun om nye blikk på kvalitet i barnehagen, og det er interessant og åpne opp kvalitetsbegrepet, og se det som essensen av en opplevelse og som noe subjektivt. Kanskje vi som jobber i barnehage må stille oss spørsmålet; er jeg kvalitet? I Meld.St. 19, tid for lek og læring, er ordet kvalitet nevnt 200 ganger; *"Regjeringen vil gi alle barn en trygg og god til i barnehagen. Derfor styrker vi kvaliteten på tilbudet"*. Videre står det blant annet at alle barn skal få et tilbud av god kvalitet, men det står ikke hva kvalitet er. Kan vi ta utgangspunkt i at alle har en felles definisjon på kvalitet? Essensen av en opplevelse, for meg, eller deg, er den essensen det samme? Å utvide kvalitetsbegrepet mot qualia åpner opp for å se på kvalitet på nye måter, undre mer, våge mer, åpne opp mer, og samtidig erkjenne at vi vet ikke alt. Som igjen kan knyttes sammen med at vi ikke vet hvilke dikt vi vil skrive.

4.2 Funn/analyse/drøftninger – blivelser og bevegninger

Mine dataer er agentiske/konstruerte kutt fra en begivenhetsstrøm. De kuttene jeg viser til kan ikke vise hele strømmen, for jeg har separert strømmen og kuttet(Sandvik, 2015, side 56). Camilla E.

Andersen(2015b, side 317) viser til Spindler(2013) som sier at tenkning og hendelser tar plass, *i* og *på* kroppen. Der konfrontasjoner og møter utspiller seg. På overflaten der livets hendelser skjer, risser seg inn og skaper sprekker og sår. De står i samspill med hverandre, og påvirker min tolkning av data. Fokuset flyttes fra interaksjon som

primærkommunikasjon og samhandling med hverandre, til intra-aksjoner som også er å se etter forbindelseslinjer. Det kan være et øyeblikk, lyd, puls, intensitet, event, sanser, følelser,

Øyeblikk

Magiske

Fantasi

Illusjon

Bevegning

Her og nå

Noe som *er*

stopp, start og brudd. Forbindelseslinjer til mennesker, dyr, rom, sted, kropp, tid som produserer tilblivelser (Reinertsen, 2014).

Barad snakker om *beings of the world*” i *Meeting the Universe Halfway*(2007, side 185), der vi er en del av verden og hva som kan bli. Der produksjoner blir til gjennom å være/tilblive. Som står i et gjensidighetsforhold med immanenstenkningen. Barad har koblet sammen ontologi, som betyr læren om tingenes eksistens og egenskaper, og epistemologi, som betyr læren om gyldighet av våre kunnskaper. De to begrepene har hun smeltet sammen til ontoepistemologi. *Knowing in being*(Ibid.), vi vet fordi vi er. I ontoepistemologi foregår det diffraksjoner slik jeg tenker det. Evige bølger og krusninger, som brytes, danner nye mønster, nye linjer. Bølgene danner mønster av forskjeller(Ibid.). I bølgene dannes ny kunnskap, ikke som et mål for å skape mål-middel og lineær pedagogikk, men for å søke mot tilblivelser. Slik kan jeg skrive meg gjennom ordene, meg selv, og åpne opp for stadig mer kunnskaping. ”*Det er imidlertid avgjørende igjen å huske på at en viktig del av det å vite er også å vite at man ikke vet, at andre også vet, og at andre kanskje vet noe annet*”(Reinertsen, 2015, side 271). For meg handler det om å plugge meg inn i dataene, i de ørsmå øyeblikkene som berører meg, gjør noe med meg, når kropper gjør noe og noe(n) kommer til uttrykk. Der forholdet mellom meg som forsker og dataen blir en assemblage(Thomas, 2016). I mellomrommene mellom meg som forsker, rommet, barna og de ansatte oppstår det noe. Det er ulike aspekter, og jeg presenterer mine.

4.3 På gulvet

*Døra går opp,
En voksen kropp kommer inn i rommet.
Kroppen setter seg i gulvet,
Barna leker.
Kroppen reiser seg.
Leiken oppløses, barna vandrer,
Fra sted til sted.
Den voksne leter etter noe,
Et steg hit, et steg dit.
Den voksne kroppen setter seg ned,
Inviterer barna til å lage trær.
Barna samler seg rundt kroppen,
Prater, ler, smiler.
Kroppen reiser seg og går.
Barna forsvinner.
Hvor er de nå?*

Denne observasjonen gjorde jeg i barnehagen, ei døra gikk opp, og for meg som satt med et kamera ga dette mange tanker. Hvorfor var det sånn at når den ansatte satte seg så samlet barnegruppa seg, leik oppsto, det ble en ro. Men når den ansatte reiste seg opp, oppløste alt seg. Det ble en urolighet i rommet, mer lyd og leiken ble mer konfliktfylt. Det ble aldri sagt at barna skulle følge den voksne kroppen, kanskje var det ubevisst? Vi tar hele veien subjektive valg, den voksne velger å reise seg, hun velger å sette seg. Kanskje er det sånn at vi tror at vi får barna til å leke om vi prater med de, om vi gir beskjed. Deleuze og Guattari sier i Tusen Platåer at det er absurd og tro at språket

Ansiktet

Åpen

Naken

Synlig

Linjer

skal føre frem et budskap(side 272). ”Det är i ansiktena som valen avgjör och beståndsdelarna organiseras. Ansiktet är en veritabel megafon(Ibid. side 273).

Det er eventer i denne interaksjonen, flere eventer, og det skjer noe. Det er bevegelser. Det var ikke uttalt at barna skulle reise seg da den ansatte gjorde det, men noe skjedde. Som maskiner som ble koblet sammen, og skapet en felles sfære. Deleuzeogguattariske maskiner er i bevegelse, kroppene står her i forbindelse med hverandre. Noe ble produsert. Det som berørte meg i denne eventen var en tanke jeg fikk, en forveksling med såpebobler. Men samtidig er jeg klar over at det finnes mange andre måter og åpninger for å tolke/tenke noe annet, og at leseren kanskje vil ha andre assosiasjoner. Nettopp dette er så fascinerende med poesi, for det er rom for at alt er lov.

Livet er en vakker såpeboble. Carl Von Linné

Såpebobler og interaksjoner kan være like vanskelig å produsere, det er en kunst å skape boblene, de er skjøre, og må vernes om skal de vare. Boblene kan

kobles sammen, smeltes i hverandre, skillene blir uklare. Studerer vi såpebobler ser vi alle de linjene som finnes i en boble, og hvordan boblene skifter farge i lyset. Hvordan vi ser barn skaper ”farger” hos barn, eller egenskaper. Vi velger hvordan vi ser barna. Vi velger om vi vil se skyggene i de lyse regionene, og om vi vil se det lyse i de mørke regionene (Barad, 2007). Vi må tørre og tenke utvendig-innvendig, som om alle interaksjoner består av lag på lag, i alle nyanser.

Som ansatt velger vi hvor vil vil plassere vår kropp. Hva bruker vi ”tiden” til? Hva er det som er gjeldende for oss, for meg, barna? Vi velger hvilke interaksjoner vi vil ta vare på, og hvilke vi vil skal sveve videre i atmosfæren. Karen Barad(2007, side 80) sier at ”*The swirl of colors in a soap bubble*” kan være et ”*diffraction phenomenon*”. Når Barad trekker frem diffraksjoner er formålet å gå bort fra det som er og gå mot det som kan bli. Når kropper møtes skjer det noe, og ved å eksperimentere med teori og praksis, oppstår det Barad betegner som en dynamisk og materiell praksis. De linjene som oppstår i en såpeboble sammenligner jeg med de rhizomatiske linjene. Og i denne observasjonene var det mange linjer, fluktlinjer som holder alle muligheter åpne. De kan gi muligheter for gleder, kvaler, det kreative og det farlige. Fluktlinjene kan produsere og ødelegge, vi vet aldri hvordan de utvikler seg. Den voksne gikk fra å hente noe ett øyeblikk, ta det med videre, så stoppe der, for så å gå videre

med noe annet, til forveksling lik en nomadisk vandring. I ett øyeblikk var lyset på såpeboblene som var tydelige, i det neste bristet de, og noe annet var i fokus. Alt skjedd i barnehagens rom, i alle de mellomrommene som kan oppstå, forsvinne og vandre. I bølgenes skvulp. Mellomrommene kommer, de forsvinner, forandringer oppstår, de innordnes, utnyttes og overgir seg i uavbrutte kroppslige rytmer, som affekter av toner og tempo(Rossholt, 2012).

Den siste stortingsmeldingen for barnehagen, Meld.St.19(2015/2016), heter tid for lek og læring. Men kan vi egentlig vedta hva læring er? Er læring en mur der alt bygger på hverandre, eller kan jeg, inspirert av Deleuze og Guattari si at læring er ett rhizom? Der alt virker i og med, som immanenstenkningen, rhizomet som sammenflettet og viklet, uten begynnelse og slutt. Læring som en bevegelig strøm. Læring skjer i mellomrommene, mellom mennesker, ting, materialer og miljøer som produserer og omproduserer hverandre(Lenz Taguchi, 2010). Mellomrommene oppstår i bevegelsene, noe oppstår når den voksne kroppen reiser seg, går, setter seg, gjør noe, og barna er med på det som skjer. Da kan vi også snakke om læring som sosiomateriell prosess, der alt virker med, både det menneskelig og det ikke-menneskelige. Larva spiller en rolle, stolen har en rolle, dørterskelen spiller med. Når jeg som voksen erkjenner at jeg vet, uten å vite, og kan det åpne opp for å være spørrende, undrende, nysgjerrig sammen med barn, kan larva virkelig tenke? Hvorfor ser vi stjerner? Hva er stjerner? Det som oppstår mellom meg og barn når jeg tør å slippe at jeg kanskje vet og kan mer, og i stedet søke å åpne opp for alt sammen med barna er et ledd i prosesskvaliteten, der vi møtes, i mellomrommene. Barad(2003) og Lenz Taguchi(2010) er opptatt av aktører som er menneskelige og ikke-menneskelige, og da kan vi snakke om hvordan det materielle virker på kroppen. Hvordan hadde Sebastian følt det om larva hadde blitt feid i bakken, og den voksne hadde svart; ”*æsj, ikke plukk opp larva*”.

Mønsteret i observasjonen kan minne om Deleuze og Guattari(1980/2015) sin sikk-sakk bevegelse. Fra det ene til det andre. I sikk-sakk bevegelsen kan det oppstå lekkasjer, der det produseres noe nytt. Det var tydelig i min observasjon, hvordan den voksne kroppen påvirket barna. Fra å komme inn døra, lete etter noe, sette seg ned med barna og være tilstede, til å reise seg igjen, lete etter noe, for så å sette seg på gulvet og få samlet barna. Hva skal til for at eventer skal skje i barnehagen? Klarer vi og se barna og møter som skjer/oppstår når vi flytter oss og er i bevegelse hele tiden? Nye mellomrom oppstår, mens andre rom samtidig blir oppløst. Voksne som skal noe, forberede noe, følge opp noe, avtale noe. Hvis barn følger samme mønster som den voksne, alltid i bevegelse og forflytning, er det da vi definerer de

som urolige? Fordi barna i våre øyne ikke har en overordnet plan og et mål som vi kan se for sine bevegelser. Kan vi gå fra og definere til å åpne opp for det vi enda ikke vet?

Det kan ligge trygghet i den voksnes kropp, og når hun velger å sette seg ned på gulvet skapes det er rom for å møtes der, uten at det blir sagt. Rossholt(2009) sier at vi er våre kropper. Hele mennesket er en kropp. Det som kan utgjøre de kroppsliggjøringen som skjer når kropp kan bli en profesjon, eller en del av profesjonsutøvelsen.

”Barna står selvsagt i sentrum i barnehagen, men det er profesjonsutøveren, som er krumtappen når det gjelder virkeliggjøringen av barnehagens innhold og mål”(Otterstad¹³).

Diskurs, slik Rhedding-Jones(2005, side 25) beskriver det er interessant og nevne i denne sammenhengen:

”Discourse is what you can't see and what you can't hear, but which through its power makes people take up particular ways of talking, ways of living their lives, ways of teaching, ways of playing”.

Jeg tenker at det Rhedding-Jones sier her er en utvidelse av Neumann som jeg nevnte tidligere, og utvider diskurs til å være mer enn vår praksis, men diskurs er alt vi gjør, som vi kanskje ikke ser eller hører, men likevel er det der, og den utvidelsen er interessant for meg, for jeg tolker dette som vår kroppsliggjøring/embodiment. Som jeg setter i sammenheng med det som jeg tidligere nevnte i forbindelse med qualia, essenser av opplevelser. Bare det å smake på ordet, essensen av en opplevelse, byr på nye tanker, nye åpninger, hva kan det bli til i barnehagen om vi åpner opp for kropp som profesjon som en essens av en opplevelse, som kommer til uttrykk gjennom eventer.

Det å tørre og ta frem de ulike fortellingene, og se mot det som kan bli. Konstruere, fabulere og tenkefølesnakke. Hva gjør denne observasjonen med meg? Når vi snakker om urolige barn, kan vi også snakke om urolige voksne? Tør vi løfte blikket vekk fra barna kropper til våre egne? Er urolig bare negativt? Kan urolighet produsere noe?

---

¹³ hentet her:

https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Forste%20steg/FS_4_2012/FS%204%202012_42-45.pdf

Ofte kan det virke som at mange har et inntrykk av at barna er ”human becomings”, mens vi voksne er ”human beings”. Kan det være sånn at våre gjøringer, vår ”tid” er viktigere enn barnas. I barnehagen undrer vi oss mye over barna, og man kan i perioder ” snakke i hjel” barnegruppa, med kartlegginger, observasjoner, lekegrupper. Jeg sier ikke at det er feil, men hva med å utfordre oss selv i å snakke om de voksne, hvem er jeg, hva gjør jeg, hva tenker jeg, hva føler jeg? Slik kan man komme innpå hva min kropp gjør med rommet. Se på møter med barn som noe vi kan oppdage sammen, hva som kan komme ut av møter med barn(Olsson, 2009).

Barad(2007) bruker optikk som en metafor for hvordan vi ser verden, og Haraway skriver om beskjedent blikk, som jeg har nevnt tidligere. Vi velger hvor vi fester blikket, i tråd med såpeboblene og lyset. Vi ser verden gjennom vårt blikk, og vi gjør ut fra det vi ser og sanser. Vi kan snakke om urolige barn, og ha blikket på at barna vandrer, det er mye uro, det er kort utholdenhet i lek. Men om vi ser verden gjennom ett annet blikk, hva ser vi da? Blikket kan være en kraft og en kanal for profesjonsutøvelsen. Blikket i samspill med en kropp i bevegelse, ører som lytter, hudens sansninger, munnen som smaker og nesten som lukter(Ulla, 2014). Blikk kan ekskludere og inkludere(Ulla, 2012). Det vi har med oss inn i vår profesjonsutøvelse påvirker hvordan vi gjør kropp, hvordan vi utøver vår profesjon. Like mye som blikket kan handle om hvordan vi ser barna, sier kroppens gjøringer noe om hva vi gjør med barna og mener om barna. Gjennom kroppen signaliserer og produserer vi nærhet og distanse. *Vi gjør kropp. Vi gjør profesjon*

4.4 Karoline

Hei, er du mamma`n til noen her?

Er du bestemoren til noen da?

Sara går bort til meg,

Vi sitter i gulvet.

Skal du filme meg nå?

Så lite kameraet er, og så søtt det er.

Kan jeg få filme?

Kan vi filme at vi leker gjemsel?

Bare du og jeg.

Se på meg, da!

Jeg kan så mye.

Men ikke å telle tall og bokstaver.

Jeg kan leke og prate.

Så er vi der i gulvet, sammen,

Utforskende.

Hva kan jeg, hva kan du.

Det er vi to, jeg og Sara.

Og et lite filmkamera.

Jeg vil at du skal hete Karoline, sier Sara.

For Karoline er det fineste navnet jeg vet om.

Denne observasjonen skjedde da jeg kom inn på avdelingen til Sara som forsker. Sara møtte meg med en åpen nysgjerrighet. Åpne opp for andre kan by på nye komposisjoner. Det å starte med et ønske om å vite mer enn hva vi visste før. Ikke bare konkludere med at vi vet, men også åpne opp for å ville vite mer, søke ny kunnskap.

”There are no seven wonders of the world in the eyes of a child.

There are seven million. Walt Streightiff”. (i Caduto, 2011, side 8)

Barnet møtte ikke bare meg, men også ett objekt(kameraet), sammen triangulerte vi og skapte en felles mening. Noe skjedde når vi møttes, og noe ble gjeldende. I bevegelsene vi er i, teller hvert øyeblikk(Reinertsen, 2016b). Fragmenter av øyeblikkene kan tas med videre. Jeg og Sara, skaper i denne observasjonen ett felles vi. Det er en produksjon. Jeg kommer inn på hennes territorium, og skal jeg tenke med Deleuze og Guattari så skapte vi et eget territorium. Jeg kommer inn i midten, og mellomrommet skapes, men det er ikke noe fast, det er bevegelig, forflyttes og stadig i endring. I Deleuze og Guattari sin tenkning om maskiner, som oppkoblinger, sine tilknytninger, kropp, skaper noe, en tiltrekning som skaper en tilknytning. Nøkkelen til maskinene er krefter som berører og beveger, det jeg tidligere har nevnt som assemblage/handlingskrefter.

Her kommer begjærstenkningen til Deleuze og Guattari inn. Jeg har kviet meg for å trekke inn begjær i denne oppgaven som omhandler barnehagen, fordi det ofte kan oppfattes som noe sensuelt og seksuelt. Jeg tolker begjær utfra Deleuze og Guattari som noe positivt og produktivt, der begjær produserer noe.

“We believe in desire as the irrational of every form of rationality, and not because it is a lack, a thirst, or an aspiration, but because it is the production of desire: desire that produces – real desire, or the real in itself “(Deleuze & Guattari (2004, side 414).

Virkelighet uten virkelighet er begjærstenkning for meg, det å tenke at dørterskelen har ører, at stolen har en stemme, at alt det rundt oss spiller en rolle. Når ulven Raksha sier til Mowgli, i filmen om Jungelboken, at *”you are mine, because you are mine to me”*, så tenker jeg at dette kan sammenlignes med virkelighet uten virkelighet i barnehageverden. Hva skjer om barnehagen blir paradisoya Atlantis som Platon forteller om? Hva blir til da? Atlantis var vidunderlig og vakker, men på ett døgn sank den og forsvant. Så kan man undre, spørre, fundere; var øya virkelig? Hvor er min Atlantis? Hvor vidunderlig er ikke de store, drømmende tankene, der alt får lov til å bli til.

Begjærsmaskineriets produksjon er immanent, produksjon for produksjonens skyld. I Anti-Ødipus(1972/02) omtaler Deleuze og Guattari livet som en maskin. I begjærstenkningen kommer det produktive frem, begjær konstruerer et maskineri(Sandvik, 2010). Maskinene er alltid i produksjon, alltid i tilblivelse. Tilblivelser uten tid og fast fundament. Begjær slik jeg tolker det er å konstruere maskiner, det kommer aldri alene, er sammensatt, og i denne

observasjonen oppstår det mellom meg, Sara og kameraet. Vi er drivstoffet, vi har lyst til å bli kjent, og dermed oppstår en produksjon (Andersen, 2015a). Det som blir til er virkelig (Ibid.). Denne observasjonen viser hvordan det materielle får en betydning, og skaper en felles mening. Kroppen min og at jeg har med et kamera vekker kanskje Sara sin interesse, og hun inviterer.

Hvordan vi handler og intraagerer i møte, med diskurser, materialiteter og i mellom oss, her meg og Sara, påvirker det som skjer. Den kunnskapen vi har begrenser og utvider (Deleuze & Guattari, 1980/2015), og kameraet er en like viktig del av det som skjer, som min kropp og Sara. *"Where the materials break boundaries"* (Odegard & Rossholt, 2016, side 56) gir klang her, hvordan kameraet som en artefakt spiller en rolle i det som foregår mellom meg og Sara.

Observasjonen setter i gang mange tanker og undringer hos meg. Hva er det som gjør at et barn tar kontakt med en fremmed (kropp)? Hun inviterer til en samtale og til lek. Tilblivelse i denne konteksten er når min kropp kobles til Saras kropp, og jeg(vi) oppfatter, tenker og sanser på nye måter (Rossholt, 2015). Hva er det som egentlig skjer? Kameraet som kanskje er ukjent i barnehagen vekker muligens en nysgjerrighet. Samtidig får jeg som forsker, og en fremmed, innpass i Saras lek og liv.

Denne observasjonen kan også knyttes opp mot BwO, og affekt, der affekt handler om intensiteter og være i øyeblikket, her og nå. Det er potensialer i alle invitasjoner i barnehagen, det ligger noe der å glitrer, som kan bli til noe. Deleuze og Guattari (1980/2015) visker ut skillene mellom deg og meg, de smelter sammen fortid, nåtid og fremtid, en tidsforståelse som utfordrer lineære tenkning. Tidligere i oppgaven skrev jeg om virtuelle kropper, nå spør jeg; Hvem er Karoline? Var hun ekte? En tenkeboble? Illusjon? Motoren i mitt tankemaskineri er i gang. Og det starter på ny og ny. Var Karoline, er hun eller kan hun komme tilbake?

Vi kan prate om hvorfor Sara tok kontakt med meg, ved å hevde for eksempel at Sara bare er sånn, hun prater med alle, hun er glad i oppmerksomhet. Sette merkelapper på Sara sin atferd. Da snakker vi om hvordan hun er i form av mangler og behov, men vi kan snu på det og se på hennes handlingskrefter som et uttrykk for hennes behov. Er det så farlig å si at hun trengte noen, om det var hennes drivkraft i møte med meg, hun hadde lyst, det var et begjær der i tråd med Deleuze sin tenkning. Ninni Sandvik (1999) omtaler det *"det gode blikket"*, som beskrives i *"Temahefte om de minste i barnehagen"* (Kunnskapsdepartementet, 2006, side 10); *"Velvillig blick som tar forgitt at barnet har både fornuftige intensjoner og vilje"*. Se

barna med det gode blikket, handle ut fra det gode blikket, være i det gode, som også kan knyttes opp mot Barad og Haraway som jeg nevnte tidligere i forhold til hvilket blikk vi bruker.

I etterkant av denne observasjonen begynte jeg å tenke på kjærlighet, som profesjonell kjærlighet. I formålsparagrafen til barnehagen(Lov om barnehager, 2011) trekker jeg ut ta vare på, som en del av den profesjonelle kjærligheten, i barnehagen skal vi lære barna og ta vare på. Og for å lære bort og ta vare på, så må barna sanse i verden, i tråd med Deleuze og Guattari som sier at vi blir kjent med verden gjennom å sanse den. Videre tenker jeg med Deleuze og Guattari, og åpner opp for at kjærlighet kan være det som oppstår i mellom, i det vi

Ge barnen kärlek, mera kärlek
och ännu mera kärlek,
så kommer folkvettet av
sig själv.

Astrid Lindgren

åpner opp for å slippe andre inn. I følge Aristoteles trenger vi kjærlighet i livet for å være lykkelig. Profesjonell kjærlighet knytter jeg sammen med etikalisering som jeg har nevnt tidligere, der etikk ikke kan skilles fra verden. Det står også i sammenheng med onto-epistemologi. Det er gjort en del forskning på området, men det kan kanskje åpnes opp mer? Etikk/kjærlighet/omsorg/ta vare på; kaste det ut i bølgene, der bølger overlappes, brytes, deler seg, møter hindringer og omdannes, tas opp – hva blir til?

Jeg åpner opp for nye måter å møtes på, mellom barn, voksne og det materielle. Der handlingene er i fokus, ikke den eller de som handler, men hva som ”gjøres”. Igjen, hva skjer er viktig. Deleuze sier at i prosessene er det bevegelser, der skal vårt fokus være(Lenz Taguchi, 2004).

”Bevegelser mellom mennesker skaper inkluderende og ekskluderende kroppslige praksiser gjennom bestemte kroppslige uttrykk”(Rossholt, 2012, side 14.)

4.5 Stoler hun?

Barna leker politi og tyv,

Løper, hopper og spretter.

Noen roper,

Slår,

Plutselig gråt.

Døra går opp,

Inn kommer to store hender som finner en stol.

De holder rundt,

Gir varme,

Trøst,

Ro.

Jeg leste en gang ett blogginnlegg¹⁴, og kom over ”begrepet” *når ord blir som hender*. Det satte i gang mange tanker hos meg. Hvordan kropp er så mye mer enn bare kropp med hode, føtter og hender. Denne observasjonen skjedde på et dukkerom, der vilter lek gikk over til at noen slo. Døra som var lukket gikk opp og inn kom en ansatt. Hun sa ingenting, igjen var denne stillheten som interesserer meg. Hun plasserte kroppen sin midt i rommet. Kanskje var det ikke tenkt på forhånd, kanskje det bare ble sånn. Hun åpnet kroppen sin for barna. Hun gikk og satt seg på en liten stol, holdt rundt de to guttene, der den ene hadde slått, og den andre gråt.

”Looking becomes a touching, a feeling becomes a hearing. But not on the skin or in the body. Across strata, both concrete and abstract, that constitute an assemblage”(Manning, 2009b, side 35).

Den voksne og stolen blir til ett, der to hender er i fokus. De holder rundt, gir varme og trygghet. Kan jeg si at den voksne ”stoler”? Hun sitter på en stol, og er i mine øyne til å stole på.

”Fysiske gjenstander og artefakter inngår i en performativ produksjon av makt og endring, i en tett sammenflettet relasjon og intraaktivitet med andre materialer og mennesker”(Lenz Taguchi, 2010, side 26).

Stolen og døra som det materielle i denne sammenhengen har styrke og makt til å endre vår tenkning og gjøring på et bestemt sted. Mening som skapes gjennom kroppslige gjøringer. Hun sier ingenting, men samtidig sier hun mye. *”Jeg er her så lenge dere trenger meg”*. Hun møter barna gjennom kroppslig lytting, mer enn ferdige svar(Johannesen og Sandvik, 2008).

Jeg undrer meg over om vi alltid trenger å si så mye i konfliktsituasjoner mellom barna, for de fleste vet at det ikke er greit å slå, men kanskje er det slik som Håkon sier; *jeg har ingen ord som er sterk nok*. Når den voksne kommer inn i et rom har den voksne allerede en tanke, kommer inn i midten, og ett nytt mellomrom åpnes. Det avgjørende er kanskje ikke hva man tenker, men hva man gjør. Den ansatte holder rundt, det kan vær det Rossholt(2009) kaller en omsorgspraksis. I omsorgspraksisen blir barnas følelser anerkjent. Hun gir anerkjennelse på at det er greit og gråte og være lei seg, samtidig anerkjenner hun at det er lov å være sint. Det er ikke alltid at sinne er anerkjent som oppførsel, og det å være sint kan få en negativ merkelapp. Har vi rom for alle de ulike følelsene? Barn i barnehagen er mye sammen i løpet av en dag, i

---

¹⁴ Hentet her: <http://www.styd.no/fra-innsia-nar-ord-blir-som-hender/>

leiken oppstår intensiteter og energier, som vil føre til at følelser oppstår og kommer til overflaten. Jeg opplevde at den ansatte var åpen for det som skjedde (Rossholt, 2009), uten at hun visste hva som skjedde, men hun kom inn med sitt blikk, og handlet ut fra hva det blikket ga henne. Den voksne blir en leverandør av trygghet, barnet får ha sine styrker og svakheter. Kan vi som ansatte i en barnehage vise våre svakheter og styrker? Kan vi vise våre følelser til barna? Kan personalet være trist, lei seg, vise sorg sammen med barn? Hva kan en gråtende voksen gjøre i og med interaksjoner med barn? Personalet setter spor, deres gjøringer gjør noe med barnet. Hvorfor personalet gjør som de gjør har de ofte ikke en klar formening om (Rossholt, 2009), men det er kanskje her kropp som profesjon, og hvordan det kommer til uttrykk i møter til barn, virkelig blir gjeldende.

"The world is an ongoing open process of mattering through which "mattering" itself acquires meaning and form in the realization of different agential possibilities (Barad, 2003, side 817.).

"Matter is substance in its intra-active becoming – not a thing, but a doing, a congealing of agency" (Ibid., side 822).

4.6 Oppsummering

Ulla (2015, side 69) lager ordet «kropping» i sin avhandling. Kan vi snakke om profesjonell kropping, eller å kroppe? Den ansatte gjør kropp, hun kropper, jeg opplevde kropping. *Mitt* inntrykk var i oppstarten av denne oppgaven at vi snakker om at vi bruker kroppen hele tiden, men min "oppfordring" blir å snu det på hodet, og tenke og fabulere over hva vi produserer med kroppen.

Kan vi utvide vår egen praksis med å implementere det materielle til "levende objekter" med et menneskelig språk? Og henvende oss til stolen, hva sa den? Åpne opp for dørkarmens ører, eller gulvets hender. I følge Barad (2007) gjør diffraksjoner motstand mot refleksjoner. *"Der refleksjoner speiler bilder av det samme, markerer diffraksjoner 'mønstre av forskjellighet'"* (Olsen, 2015, side 68). Grensene mellom deg og meg blir uklare og diffuse i diffraksjonsmønstrene (Ibid.). Her kan vi åpne opp for noe nytt, og nettopp, søke nytt land.

I posthumane teorier likestilles det menneskelig og det ikke-menneskelige, kan jeg tørre å trekke frem stolen som likestilt med den voksne? Hadde det samme skjedd om stolen ikke sto der? Det materielle, som stolen i denne sammenhengen, har styrke og makt til å endre vår

tenkning på et bestemt sted. Her kan jeg trekke mange rhizomatiske linjer, fra den livlige leiken der masse skjedde, til at det ble gråt, døra gikk opp og en voksen kom inn. Hvor ble alle linjene av? Jeg fulgte bare opp den ene, som var den voksne som plasserte seg på en stol og holdt rundt to barn. I de posthumane perspektivene ses barn, pedagoger, gjenstander, rom, tid og diskurser som aktører som sammen driver begivenheter frem(Sandvik, 2015, side 52).

”Fysiske gjenstander og artefakter inngår i en performativ produksjon av makt og endring, i en tett sammenflettet relasjon og intraaktivitet med andre materialer og mennesker”(Lenz Taguchi, 2010, side 26).

Mitt fokus i observasjonene var døra, kan jeg tenke døra som en del av personalets kropp? I det døra går opp er allerede eventen i gang. Bør vi tenke at vi allerede *er* tilstede i det vi tar i dørhåndtaket og være åpen og klar for det som kommer? Åpne opp for at noe kan skapes, og la det få lov. Ikke være klar som om vi vet hva som kommer, men klar for at *noe(n)* (kan) produseres i det vi åpner opp.

Bjørgen(2012) viser til en undersøkelse der det kommer frem at barn opplever liten vokseninvolvering i leik, og de uttaler at de voksne bare går rundt og prater. Når jeg nå har åpnet opp for at kropper snakker uten å si noe, så blir det et spennende felt innenfor temaet kropp som profesjon. Selv om jeg ikke vil gå videre med Bjørgen sin rapport er barnas perspektiv interessant. Jeg gjeninnplugges datamaterialet, og trekker inn noe en ansatt fortalte meg;

”Det er jo når jeg sitter på gulvet sammen med barna at jeg jobber, men likevel ikke ”jobber”. Men i mine øyne er det jo da jeg virkelig gjør noe”.

Kanskje må vi som jobber i barnehage tørre og nytenke om kropp. Kanskje må vi sette kursen mot hva som skjer når vi kropper og gulver? Og i de mulighetene som ligger i å gulve/kroppe/gjøre. Hvordan vi gjør kropp, i materielt diskursivt perspektiv. I sitatet fra den ansatte er vi i kjernen på de vedtatte sannhetene, slik jeg ser det, og på samme tid i prosesskvaliteten. Vi snakker om at vi bruker kroppen hele tiden, og i det legger vi rørelser og bevegelse, kanskje det barna oppfatter som at voksne går rundt og prater. Når vi er på gulvet med barna, sitter vi med en følelse at vi ikke gjør nok. Men hva er egentlig å bruke kroppen hele tiden i barnehagen? Kan vi løse opp det vedtatte, og fabulere om kroppen min, den voksnes kropp og dens gjøring. Kropp som profesjon kan handle om å bevege seg mot hverandre, bruke kroppen som en kontaktflate. Barnehagen er fylt av øyeblikk, ikke vent på de, vær med og produsere de. Se i de mørklagte krokene, kaste lyset dit vi aldri har vært. Tørre å se mer, lytte mer, stille flere store spørsmål, åpne opp begreper, hva er læring,

tilstedeværelse, lek, omsorg? Lek for å leke, som noe som bare blir til, uten å tenke at vi leker for å lære. Som en skihopper på kanten av hoppet; våge å sveve/bli til.

Kroppen er stedet eventer tar plass, der konfrontasjoner tar plass, der det kollektive kommer til syne(Rossholt, 2015, side 224,). Mine observasjoner kommer under de maskinelle pedagogiske praksisene i barnehagen(Ibid.). Vi tar subjektive valg, vi gjør våre kroppslige gjøring, det materielle påvirker og er i/med, likestilt med oss mennesker.

De nevnte fluktlinjene er selve fødselen til eksperimentering. Der kan vi si noe om hvordan vår kropp som en profesjon i denne sammenhengen gir muligheter for ett nytt liv, nye interaksjoner, ny kunnskap, langt vekk fra det fastlåste og vedtatte.

Jeg har hatt fokus på kropp og eventer, det kan føre oss inn på noe vi ellers kanskje ikke ville sett eller hørt. Som historien om Even¹⁵, som forteller mye uten å fortelle, Even som kropper.

*Jeg kjenner ikke Even i denne historien, han heter nok ikke Even heller, men Even vil jeg fortelle om. Han vokste opp, kanskje samtidig med meg, på 80-tallet. Han hadde en barndom fylt av overgrep og omsorgssvikt. Han ble spurt om hvorfor han aldri sa noe til noen. Men Even fortalte at han ga beskjed hele tiden han. Hvorfor ble det ikke gjort noe tenkte jeg. Hvem sa du det til? Da sa Even, jeg snakket ikke med noen. Det var for vondt. Jeg hadde ikke et sånt språk som passet heller. Ordene ville blitt for stygge. **Jeg tenkte at hvis jeg bare gikk sakte nok, ville noen lure på om noe var galt.** Even brukte kroppen for å fortelle noe.*

I eventer starter vi nettopp i midten, det har ingen begynnelse eller slutt. Jeg har skrevet om tilblivelser, men kanskje skulle jeg brukt i blivelser, fordi det i større grad viser til en prosess uten noen begynnelse eller slutt(Andersen, 2015a). Å oppdage eventene jeg har tatt med, om igjen og om igjen, med kropp som profesjon som utgangspunkt gir meg en pekepinn på mulighetene, hindringene og de kreftene som ligger i øyeblikket. Her er maskineriet tilstede i eventene, i selve livet, der maskinene produserer sammenhenger mellom organismer, situasjoner og mennesker(Olsson, 2009). Hva er det lille som glitrer i det store, og hva er det store som glitrer i det lille? Når bølgene slår inn mot land, bølgene som alltid starter på ny og

---

¹⁵ hentet her: <http://www.aftenposten.no/meninger/kommentarer/Jeg-skal-ikke-skrive-ett-ord-om-forjulsstress-Men-604-om-en-gutt-jeg-en-gang-kjente-7835198.html>, og jeg presenterer min gjengivelse av artikkelen.

beveger seg i samme retning, for så brytes, danne nye mønster, og noen trekker seg tilbake. Der bølgene møter land blir det glattpolerte svaberg, som går over til noe grovere, mer mønster, det oppstår fargespill, og ingen er lik. Kan dette være barnehagens mange møter og rom?

Deleuze vil at at vi skal åpne opp det fastlåste, åpne opp for mening som enda ikke er tenkt. Mitt inntrykk er at profesjonsutøvelsen til en viss grad handler om formidling, mål og metode, barna skal bli klar for skolen og de skal ”lære”, selv om jeg nå står i fare for å virke dikotomisk. Det like viktige møte, ut fra mitt syn, er møtet med ting, materie, artefakter, materialer, møblerte miljøer og arkitektur regner ikke som en aktiv del av læringsprosessen (Lenz Taguchi, 2010, side 83). Det å være i rhizomatiske bølger, sidelengs, sammenviklet, uten begynnelse eller slutt. Plukke fra hverandre vår måte å tenke på, og i stedet sette sammen nye mønster, nye brikker i et puslespill. Der brikkene er eventer og sammentreff som åpner opp for å se noe nytt og se mulighetene til å bli til i interaksjon med andre. Vi må våge å åpne dører vi aldri har åpnet i barnehagen, for vi vet ikke hvor langt vi kan nå, hva vi kan bli til og hvor mange blivelser som er mulig.

5. Avslutning uten avslutning

Denne oppgaven kan sammenlignes med en uplanlagt reise hvor reisens utgangspunkt er å belyse problemstillingen, jeg visste ikke hvor mine mellomlandinger skulle være, men de kom til meg.

Underveis var jeg innom min egen barndom, der stillheten jeg husker som noe ubehagelig og autoritært, ble brutt, og skapte nye mønster. Mulig den stillheten og de blikkene jeg erindrer så godt fra egen tid som barn i barnehagen har vært en drivkraft i meg til å oppløse det fastlåste, undre meg over regler og rytmer i barnehagen. Jeg er en medskaper i det som kommer frem og blir presentert her.

Jeg + mac + kamera

Maskineri

Gjensidige av hverandre

Medskapere av felles

virkelighet

Handlingskrefter

Noen kan tenke at kropp som profesjon er å være på villspor, hva mener jeg med det, kropp er kropp. Er det noe å snakke om det? Det er da ikke kroppen som gjør jobben. Men jeg tenker at ”galskap” kan produsere noe. Hver dag opplever vi møter med andre, der kropp er i fokus, om det er en hånd som stryker deg lett over kinnet, eller en hånd som holder deg fast, et fang du kan søke havn i eller en rygg som vendes mot deg. Drivkrefter som gjør noe. Når barnet oppdager at føttene kan brukes til å gå med, hvor mange ganger prøver de ikke før det løsner? De gir ikke opp, og de har ingen erfaring med hva det vil si å gå er, men de har en drivkraft, de *vil* noe. Slik som profesjonsutøvere i barnehagen, vi vil noe med det vi gjør, vi har et mål med våre handlinger, men vi har også en drivkraft. Vårt begjær, hva er det som driver oss? Vi må tørre å fabulere, produsere, om det så er illusjoner og fantasier, hva så?

Jeg har valgt og åpne opp for prosesser der jeg selv har vært aktiv medskaper, jeg er *med* og *i* mine data, teorier og metoder, vi vandrer sammen. Hvilket syn og hvilken formening jeg har om kropp, profesjon og kropp som profesjon kommer frem underveis i denne oppgaven, fra å starte i de, for meg, vedtatte sannhetene, til å se på kropp som profesjon med nye blikk i en posthuman sammenheng. Jeg er alltid underveis, vi er alltid underveis. I denne oppgaven har fokus gått fra å ha fokus på at kropp er noe vi har, til å få fokuset over på at vi *er* og *blir til* gjennom kropp (Ulla, 2015, side 10). Men det kan ta tid og endre barnehagen fra å være en arena for det vedtatte, det definerte og det målbare, som er mitt inntrykk i dag, til å åpne opp for et landskap for blivelser. Nye perspektiver må komme på banen, og det må åpnes for det materielt diskursive. Hva kan komme til uttrykk når vi *er* og *blir til* gjennom kroppen.

Våger vi å se på det som produseres i våre kropper, de møtene vi gjør, det som brytes og produseres der, når vår profesjonsutøvelse ses på som noe performativt? Det er ikke bare barna som gjør noe, vi gjør noe også. Personalet i barnehagen er alltid en del av det som skjer, og kan ikke stå på utsiden og være en tilskuer.

En profesjon kan forstås som en kompetanse, det å gjøre kropp er en kompetanse. Men vi må vite hva den skal rettes mot, og hvordan den skal brukes/gjøres. De profesjonelle handlingene må være i sentrum, det som påvirker, berører og beveger, *bevegningene*. Mulighetens rom i barnehagen, som sprer seg utover, møtes, brytes og krysser. Setter spor. Hvem vi er, og hva vi kan bli, er koblet sammen med betydningen av å berøre, smake, se og lukte (Lenz Taguchi, 2004). Det som er mitt *qualia*. De svabergene som former barnehagen, de er fastsatte, definerte og forutbestemte, de bør formes av de immanente, rhizomatiske og de intraaktive bølgene. Skape bevegelser i forholdet mellom menneskene, mellom det menneskelige og det ikke-menneskelige. I det som er i ferd med å bli, og det som kan bli. Det som kan være prosesskvalitet, i de møtene der kropp som profesjon blir gjeldende i barnehagens utallige eventer mellom kropper.

Gjennom mine funn og drøftinger gir jeg inn noen linjer som kan utvikle seg, vokse seg større, og jeg ser på profesjon med nye blikk. Der personalets vandring gjør noe med rommet, som tas opp igjen i såpeboblene. Begjæret i møte mellom meg og Sara, der Karoline, en virtuell kropp, kommer til syne. Stolen som plutselig blir forvandlet til en trygghet, der to hender ble som ord. Eventene som alle produserte noe, og som vil produsere igjen og igjen. Dette er mine tolkninger, mine illusjoner og tanker, om noen andre plugges seg inn i min oppgave vil nye linjer oppstå, nye tanker og sansninger. Som en evig dans der vi konstruerer og dekonstruerer i en visshet om at vi vet noe, noen andre vet noe annet og det er heller ikke alt vi vet. Mitt ønske er at barnehagen skal være et sted med plass til mangfold. Der trær ikke gror fast, der røtter ikke knoppes, men barnehagen blir et sted med linjer, i alle såpeboblens farger, og nomader som vandrer, utvider og søker blivelser. Livet består av så mye mer enn bare menneskene, det håper jeg har blitt synliggjort gjennom denne oppgaven.

Lenz Taguchi (2010) nevner to parallelle strømninger i dagens barnehage, en som vil utvide og en som vil innskrenke. Mitt mål med denne oppgaven er å være i den første strømmingen. Som handler om "*how we might live*" som Deleuze og Guattari skriver om. Hvordan jeg vil leve og hvordan vil vi at barnehagen skal leve. Kanskje (må) vi som har kropp som en del av vår profesjon søke å utvide mer, være mer i grensene mellom det som er mulig og ikke mulig,

”living on the edge”. Kropping, i et materielt diskursivt perspektiv, søke mot å åpne dører mot det som *kan* skje – blivelser, da kan det åpnes opp mot prosesskvalitet.

Kropp er så uendelig mye mer enn bare at vi bruker den hele tiden. Kropp er i bevegelse, virker i og med i alle de møtene som blir til. *”When matter matters”*(Barad, 2003) gir åpninger for at mening som materialitet gir mening. Mening og meningsproduksjon er ikke isolert, men i felles blivelse. I de mulighetene som holdes åpne.

I alle øyeblikkene som rommer kropper som møtes, i det jeg kaller kropp som profesjon.

Jenta på gulvet...

Jeg startet skrivingen med historien om Jonas, den har fulgt meg gjennom hele oppgaven. Bare vært der, kommet frem, forsvunnet, men aldri blitt borte. Kanskje var det meg selv jeg så på gulvet, som en lita jente i barnehagen. Var det slik jeg som femåringen egentlig ønsket å bli møtt, bli til, i møte med de voksne i min barnehagen. Ett ønske om å bli sett, og at noe(n) produserte det lille mellomrommet som jeg trengte. For å få gå på do når jeg måtte, ikke fordi noen bestemte at jeg skulle. For å le høyt når jeg hadde det gøy, eller for å prate mens jeg spiste mat. Er det her den dragingen mot det åpne landskapet startet, i mulighetens landskap der vi får bli til og bli til, igjen og igjen.

6. Referanser

Andersen, C.E. (2015a): *Mot en mindre profesjonalitet: "Rase", tidlig barndom og Deleuzeguattariske blivelser*. Stockholms universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Barn- og ungdomsvetenskapliga institutionen.

Andersen, C.E. (2015b). Affektive data og Deleuzeguattari-inspirerte analyser – Eksperimentasjoner over "rase"-hendelser. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.). *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 312-332. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Barnehegefolk(2015). *Tenkere i tiden*, utgave 3/2015. Habitus as og Pedagogisk Forum.

Barad, K. (2003): Posthumanist Performativity: Toward an Understanding of How Matter Comes to Matter. *Journal of Women in Culture and Society, Vol. 28, no.3, p. 801-831* (hentet her:

https://www.uio.no/studier/emner/sv/sai/SOSANT4400/v14/pensumliste/barad_posthumanist-performativity.pdf

Barad, K. (2007): *Meeting the universe halfway: Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*. Durham. Duke University Press.

Bell, J.A. & Colebrook, C.(eds.) (2009). *Deleuze and History*. Edinburgh University Press.

Bjørgen, K. (2012). Fysisk lek i barnehagens uterom. 5åringers erfaring med kroppslig fysisk lek i barnehagens uterom. *Nordisk barnehageforskning 5(2), side 1-15*.

Caduto, M.J.(2011). *Catch the wind, harness the sun: 22 super-charged science projects for kids*. Storey Publishing: North Adams, MA.

Carroll, P., Dew, K., & Howden-Chapman, P. (2011). The Heart of the Matter: Using Poetry as a Method of Ethnographic Inquiry to Represent and Present Experiences of the Informally Housed in Aotearoa/New Zealand. *Qualitative Inquiry, 17(7)*, side 623–630

Clair, A., 1995. "Wittgenstein i debat med Kierkegaard: muligheden for en etisk diskurs". Frandse, Finn – Morsing, O.(red.). *Denne slyngelagtige eftertid. Tekster om Søren Kierkegaard Bind II*. Århus: Slagmark. s. 347-366.

Cole, David. http://www.d.umn.edu/~dcole/inverted_spectrum.htm

[Colebrook, C.\(2002\). *Gilles Deleuze*. London & New York: Routledge.](#)

Corsaro, W.A. & Molinari, L.: Entering and Observing in Children' Worlds. A Reflection on a Longitudinal Ethnography of Early Education in Italy. I Christensen, P. & James, A.(Eds.). *Research with Children: Perspectives and Practices*, s. 179-200. Routledge/Falmer. London. I *Ped3009 – video observasjon i kvalitativ forskning: analyse av sosialt samspill i hverdagslivet*. NTNU, Pedagogisk institutt. Trondheim: Kompendiumforlaget.

Deleuze, G. & Guattari, F. (1994). *What is philosophy?* New York: Columbia University Press.

Deleuze, G. & Guattari, F. (1987). *A thousand plateaus: capitalism and schizophrenia*. Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press.

- Deleuze, G. & Guattari, F.(2002). *Anti-ødipus: Kapitalisme og schizofreni*. (Oversatt av K. Stene-Johansen, 1972/73). Spartacus forlag.
- Deleuze, G. 2004. *Foucault*. Paris: Minuit.
- Deleuze, G. and Guattari, F.(2004). *Anti-Oedipus: Capitalism and schizophrenia*. London, New York: Continuum
- Deleuze, G. & Guattari, F. (2015). *Tusen plataår: Kapitalism och schizofreni*. (oversatt av G. Holmbäck och S.-O. Wallenstein, 1980). TankeKraft förlag.
- Derrida, Jacques & Montefiore, Alan. (2001). "Talking liberties". In G. Biesta & D. Egèa-Kuehne (Eds), *Derrida & Education*. New York: Routledge.
- Dennett, D. (1988). Quining Qualia. I Marcel, A. & Bisiach, E.(Eds.) *Consciousness in Modern Science*. Oxford: University Press.
- Denzin, N.K.(1989). *Interpretive Interactionism: Applied Social research methods series, vol.16*. Newbury Park, CA:Sage.
- Denzin, N.K. (2014). *Interpretive autoethnography(2.ed)*. Los Angeles, CA:Sage
- Denzin, N.K.(2015). "The Collapse of Writing?". I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.). *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 13-15. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Denzin, N.K.(2016). The Call to Performance. I Reinertsen, A.B.(ed.). *Becoming Earth: A Post Human Turn in Educational Discourse Collapsing Nature/Culture Divides*. Side 137-162. Sense Publishers: Rotterdam. Boston. Taipei.
- Ellis, C., Adams T.E & Bochner, A.P. (2011). Autoethnography: An Overview. *Volume 12, No.1. Art-10, January*.
- Haraway, D. (1997): *Modest_Witness@Second_Millennium. FemaleMan_Meets_OncoMouse*. Routledge. New York. London.
- Haraway, D. (2000). *How like a leaf: an interview with Thyrza Nichols Goodeve*. New York: Routledge.
- Haraway, D. (2008). *Apor, cyborger och kvinnor: att återuppfinna naturen*. Eslöv: Brutus Östlings bokforlag Symposion.
- Hennum, B.A & Østrem, S. (2016). *Barnehagelæreren som profesjonsutøver*. Cappelen Damm.
- Jackson, A. & Masei, L.A.(2012). *Thinking with Theory in Qualitative Research: Viewing Data across Multiple Perspectives*. New York:Routledge.
- Janesick, V.J.(2016). Poetic Inquiry: Using Found Poetry and Identity Poetry to Transform Qualitative Data. I Reinertsen, A.B.(ed.). *Becoming Earth: A Post Human Turn in Educational Discourse Collapsing Nature/Culture Divides*. Side 31-40. Sense Publishers: Rotterdam. Boston. Taipei.

Jensen, M., Waterhouse, A.H.L & Otterstad, A.M.: Re-material/izing of portraying the *child/ren* in an artistic research project – questioning research methodologies.

Johannesen, N. & Sandvik, N. (2008). *Små barn og medvirkning – noen perspektiver*. Oslo: Cappelen.

Jones, L. (2016). A Practice in Materialized Refiguration: A Modest Attempt in Making a Difference. I Reinertsen, A.B.(ed.). *Becoming Earth: A Post Human Turn in Educational Discourse Collapsing Nature/Culture Divides*, Side 113-122. Sense Publishers: Rotterdam. Boston. Taipei.

Lather, P. & St.Pierre, E.(2013). Post-qualitative research. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 26(6), side 629-633.

Leirpoll, B. (2015). En åpenhet for hendelsene som kommer – om å plugge teori inn i – og dermed improvisasjonens muligheter for andre innganger til – barnehagelærerens pedagogisk-etiske praksis. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 103-118. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Lenz Taguchi, H. (2004). *In på bara benet: en introduktion till feministisk poststrukturalism*. Stockholm. HLS Förlag

Lenz Taguchi, H. (2010). *Bortenfor skillet mellom teori og praksis – en introduksjon til intra-aktiv pedagogikk i barnehagefeltet*. Fagbokforlaget: Bergen.

Lov om barnehager (2011). Oslo. Cappelen Damm.

Manning, E. (2009a). *Relationscapes: Movement, Art, Philosophy*. Cambridge, Mass.: MIT Press.

Manning, E. (2009b). What if it Didn't All Begin and End with Containment? Toward a Leaky Sense of Self. *Body & Society*, 15(3), p. 33-45.

Manning, E. (2015). (oversatt av A.B. Reinertsen). Mot metode. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 121-131. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

MacLure, M. (2010). The offence of theory . *Journal of Education Policy*, 25:2, 277-286

MacLure, M.(2011). Qualitative inquiry: Where are the ruins? *Qualitative Inquiry*, 17(10), side 997-1005

MacLure, M. (2013). Research without representation? Language and materiality in post qualitative methodology. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 26(6), side 658-667.

McNamee, M. J., Red. (2005): *Philosophy and the sciences of exercise, health and sport – critical perspectives on research methods*. London, Routledge.

Meld.St.19(2015-2016): *Tid for lek og læring – bedre innhold i barnehagen*. Kunnskapsdepartementet(2016).

Neumann, I.B. (2001). *Mening, materialitet, makt: en innføring i diskursanalyse*. Bergen: Fagbokforlaget.

- Nordin-Hultman, E. (2004). *Pedagogiske miljøer og barns subjektskapning* (A. Solli, overs.). Oslo: Pedagogisk Forum.
- Odegard, N. & Rossholt, N. (2016). "In-Between Spaces": Tales from a Remida. I Reinertsen, A.B.(ed.). *Becoming Earth: A Post Human Turn in Educational Discourse Collapsing Nature/Culture Divides*, side 53-64. Sense Publishers: Rotterdam. Boston. Taipei.
- Olsen, R. (2015). Dokumenta(K)sjon – om å gjøre (ut)forskningspraksiser forskjellig. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 63-79. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Olsson, L.M. (2009). *Movement and experimentation in young children's learning: Gilles Deleuze and Felix Guattari in early childhood*. London, New York: Routledge.
- Osgood, J. (2006). Deconstructing Professionalism in Early Childhood Education: resisting the regulator gaze. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 7(1), 5-14
- Otterstad, A.M. (2013). Hva skjer når inter-aksjoner skrifter til intra-aksjoner – å tenke forskjellig om begrepet relasjon i barnehagen. I Greve, A., Mørreaune, S. & Winger, N. (red.) *Ytringer – om likeverd, demokrati og relasjonsbygging i barnehagen*, s.117-130. Bergen: Fagbokforlaget.
- Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B. (red.) (2015): *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Otterstad, A.M. (2015). Tvil, ubehag og gjenstridige forskningsmaterialer – Å gjøre seg fremmed for sitt eget språk. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 25-42. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Otterstad, A.M. & Nordbrønd, B.(2015). Posthumanisme/nymaterialisme og nomadisme – affektive brytninger av barnehagens observasjonspraksiser. *Tidsskrift for nordisk barnehageforskning*, vol. 11(1), p. 1-17.
- Reinertsen, A.B. (2014). Kjære Ronja: Om poststrukturell og posthuman hypertekst lesing av lovgivning om oppfølgingstjenesten som ledd i ny giv i Norge. *Nordic Studies in Education*, Vol. 34, pp. 265-278. Oslo.
- Reinertsen, A.B. (2015). Uten store ord – Autoetnografisk etnometodologisk 3D-skriving. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 265-291. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Reinertsen, A.B.(ed.)(2016a). *Becoming Earth: A Post Human Turn in Educational Discourse Collapsing Nature/Culture Divides*. Sense Publishers: Rotterdam. Boston. Taipei.
- Reinertsen, A.B.(2016b). *Aktivism som metodologi: "Stay trøbla"*.(Notatark utgitt på veiledning).
- Reinertsen, A.B.(2016c). *Hva er det med Irma: På veg mot immanente kritikk praksiser*(Under utgivelse).

- Rhedding-Jones, J. (1996). Positionings poststructural. Some Australian research in education. *Nordisk Pedagogik*, 16 (1), 2-14.
- Rhedding-Jones, J. (2005). *What is research?: Methodological Practices and New Approaches*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Richardson, L. (2000). Writing: A Method of Inquiry. I N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Red.), *Handbook of qualitative research* (2. utg., s. 923-949). Thousand Oaks, Calif.: Sage.
- Richardson, L. & St.Pierre, E.A.(2005). Writing: A method of inquiry. I N.K. Denzin & Y. Lincoln(red.), *Handbook of qualitative research* (3.utg., side 959-978). Thousand Oaks: Sage.
- Rossholt, N. (2009). The many-faced cry: Tone and tempo in the pre-school. *Nordic Studies in Education*, vol. 30, pp. 102-115. Oslo.
- Rossholt, N. (2012). *Kroppens tilblivelse i tid og rom. Analyser av materielle-diskursive hendelser i barnehagen*. Fakultetet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse. Norsk senter for barneforskning. NTNU, Trondheim.
- Rossholt, N. (2014). Posthumanisme: En eksperimenterende inngang. *Barnehagefolk 4/2014*, side 102-103.
- Rossholt, N. (2015). Å tenke med Deleuze og Guattari; Hva kan en posthuman kropp bli og gjøre i barnehagen? I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B. (red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 214-224. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Sandvik, N. (1999). Det gode blikk. I T. Alvestad(red.), *0-6: utfordringer og muligheter i barnehagen*, side 41-48. Oslo: Pedagogisk forum.
- Sandvik, N.(2010). The art of/in research: assemblages at work. I Arnesen, A.-L. & Lundahl. L.(red.). *Metoder i forsknings- og utviklingsarbeid i utdanning og lærerutdanning*. Rapport fra en konferanse mellom Høgskolen i Østfold og Universitetet i Umeå.
- Sandvik, N. (2015). Posthumanistiske perspektiver – bidrag til barnehageforskningen. I Otterstad, A.M. & Reinertsen, A.B.(red.) *Metodefestival og øyeblikksrealisme – eksperimenterende kvalitative forskningspassasjer*, side 45-60. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Sheridan, S., & Pramling Samuelsson I.(2012). *Barns lärande- fokus i kvalitetsarbetet*. Stockholm: Liber AB.
- St. Pierre, E. A. (2012). The Appearance of data. *Cultural Studies ↔ Critical Methodologies*, 13(4), 223-227.
- Temahefte om de minste i barnehagen*(2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.
- Thomas, L. (2016). Data as Constant Becomings: Collapsing Dichotomous Divides of Data and Researcher in Identity Construction Work. I Reinertsen, A.B.(ed.). *Becoming Earth: A Post Human Turn in Educational Discourse Collapsing Nature/Culture Divides*, side 41-52. Sense Publishers: Rotterdam. Boston. Taipei.

Thornberg, R. & Fejes, A.(2009). Kvalitet och generaliserbarhet i kvalitative studier. I Fejes, A. & Thornberg, R.(red.). *Handbok i kvalitativ analys*, s.216-235. Stockholm: Liber. . I *Ped3009 – video observasjon i kvalitativ forskning: analyse av sosialt samspill i hverdagslivet*. NTNU, Pedagogisk institutt. Trondheim: Kompendiumforlaget.

Tye, M. (1994). Qualia, content and the interverted spectrum. *Noûs*, vol. 28, No. 2(Jun.), pp. 159-183.

Ulla, B.(2012). Kroppens kraft. Kropp som en del av inkludering og profesjonsutøvelse i barnehagen. I A.L. Arnesen(red.). *Inkludering. Perspektiver i barnehagefaglige praksiser* (126-148). Oslo: Universitetsforlaget.

Ulla, B. (2014). Auget som arrangement: om blick, makt og skjønn i profesjonsutøvinga til barnehagelæraren. *Journal of Nordic Early Childhood Education Research*, vol. 8, p. 1-16.

Ulla, B.(2015). *Arrangement av kropp, kraft og kunnskap; En studie av profesjonsutøvinga til barnehagelæraren*. Det utdanningsvitenskaplige fakultetet. Universitetet i Oslo.

7. Vedlegg

- NSD
- Samtykkeskjema – ansatte
- Samtykkeskjema – foreldre/foresatte

Hans Petter Ulleberg
Pedagogisk institutt NTNU

7491 TRONDHEIM

Vår dato: 10.12.2015

Vår ref: 45584 / 3 / ABS

Deres dato:

Deres ref:

TILBAKEMELDING PÅ MELDING OM BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER

Vi viser til melding om behandling av personopplysninger, mottatt 09.11.2015. Meldingen gjelder prosjektet:

<i>45584</i>	<i>Kropp som profesjon</i>
<i>Behandlingsansvarlig</i>	<i>NTNU, ved institusjonens øverste leder</i>
<i>Daglig ansvarlig</i>	<i>Hans Petter Ulleberg</i>
<i>Student</i>	<i>Karianne Kirkaune</i>

Personvernombudet har vurdert prosjektet og finner at behandlingen av personopplysninger er meldepliktig i henhold til personopplysningsloven § 31. Behandlingen tilfredsstiller kravene i personopplysningsloven.

Personvernombudets vurdering forutsetter at prosjektet gjennomføres i tråd med opplysningene gitt i meldeskjemaet, korrespondanse med ombudet, ombudets kommentarer samt personopplysningsloven og helseregisterloven med forskrifter. Behandlingen av personopplysninger kan settes i gang.

Det gjøres oppmerksom på at det skal gis ny melding dersom behandlingen endres i forhold til de opplysninger som ligger til grunn for personvernombudets vurdering. Endringsmeldinger gis via et eget skjema, <http://www.nsd.uib.no/personvern/meldeplikt/skjema.html>. Det skal også gis melding etter tre år dersom prosjektet fortsatt pågår. Meldinger skal skje skriftlig til ombudet.

Personvernombudet har lagt ut opplysninger om prosjektet i en offentlig database, <http://pvo.nsd.no/prosjekt>.

Personvernombudet vil ved prosjektets avslutning, 02.05.2016, rette en henvendelse angående status for behandlingen av personopplysninger.

Vennlig hilsen

Katrine Utaaker Segadal

Andreas Bratshaug Stenersen

Kontaktperson: Andreas Bratshaug Stenersen tlf: 55 58 30 19

Vedlegg: Prosjektvurdering

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved NSDs rutiner for elektronisk godkjenning.

Avdelingskontorer / District Offices:

*OSLO: NSD, Universitetet i Oslo, Postboks 1055 Blindern, 0316 Oslo. Tel: +47-22 85 52 11. nsd@uio.no
TRONDHEIM: NSD, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 7491 Trondheim. Tel: +47-73 59 19 07. kyrre.svarva@svt.ntnu.no
TROMSØ: NSD, SVF, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Tel: +47-77 64 43 36. nsdmaa@svt.uit.no*

Informasjon til deltagere i mitt prosjekt.

Jeg er i gang med et masterstudie i pedagogikk ved NTNU/DMMH, og jeg har et prosjekt med tittelen «kropp som profesjon».

Målet med studien er å se om vi kan snakke om kropp som en del av profesjonsutøvelsen i barnehage. Og se på hvordan kropp som profesjon kommer til uttrykk gjennom voksnes møter med barn.

Jeg ønsker å filme sosial interaksjon mellom voksne og barn, for å få et utdrag fra en barnehagehverdag om hvordan kropp som profesjon kommer til uttrykk gjennom voksnes møter med barn.

Forskningen er meldt til NSD, og all informasjon er konfidensiell og blir anonymisert i oppgaven. Dere vil være synlige på filmen, men den skal kun sees av meg. Videoopptakene blir oppbevart og innelåst, og slettes når prosjektet er ferdig.

All deltakelse er frivillig, og dere står fritt til å trekke dere underveis.

Opptakene skal kun ses av undertegnede.

Jeg skal ikke lage svart-hvitt bilder av praksis, og si noe om hva som er bra eller dårlig, men knytte opptakene opp mot posthumanistiske teorier og forhåpentligvis utvide innsikter og skape nye refleksjoner.

Opptakene vil foregå i januar. Prosjektet avsluttes i mai-2016.

Håper dere vil være med.

Spørsmål kan stilles til meg:

Tlf 95055134

Epost: karianne.kirkaune@gmail.com

Min veileder er Anne Beate Reinertsen, professor ved DMMH,

epostadresse: anne.beate.reinertsen@dmmh.no

Hilsen Karianne Kirkaune

Samtykke-erklæring – navn - dato:

Til foreldre/foresatte – deltagere i forskningsprosjekt.

I forbindelse med min masterutdanning i pedagogikk ved NTNU/DMMH skal jeg gjennomføre et prosjekt med observasjon med video som metode i deres barnehage.

Temaet for oppgaven er «Kropp som profesjon», og formålet er å se om vi kan snakke om at kroppen til den ansatte er en del av profesjonsutøvelsen. Hva skjer i barnehagens rom når en ansatt kommer inn, hvor er den ansattes kropp og hvordan blir kroppen brukt. Studiet skal forankres i posthumanistiske teorier og begrep, og målet er å utvide perspektiver og skape refleksjon. Barna er en del av barnehagen, og vil derfor komme med på filmen, men det interessante for prosjektet er hva som skjer når aktiviteter kroppsliggjøres av de ansatte. Det vil være naturlig å beskrive hva noen barn gjorde, men det er de ansattes kropp som er i hovedfokus. Det vil ikke bli stilt krav til barna, men jeg vil filme hverdagslivet i barnehagen.

Barna vil bli informert på forhånd, og de vil få beskjed om at de har muligheten til å trekke seg underveis.

Jeg vil være i barnehagen i januar og filme.

Opplysningene vil bli behandlet konfidensielt, og alle deltakere blir anonymisert. Deltagerne er ikke anonyme når jeg ser filmen og jobber med opptakene, men da er det kun undertegnede som ser datamaterialet. Datamaterialet vil bli omgjort til skriftlige tekster, og det vil ikke bli tatt ut bilder fra materialet. Datamaterialet oppbevares innelåst, og vil bli slettet når masteroppgaven er levert. Ingen deltakere vil kunne gjenkjennes i den ferdige oppgaven.

Studien er meldt til NSD – Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste.

Hvis du/dere lurer på noe, er dere velkommen til å ta kontakt med undertegnede.

Min veileder kan også kontaktes, professor Anne Beate Reinertsen, DMMH,
anne.b.reinertsen@dmmh.no

Håper dere vil delta.

Med vennlig hilsen

Karianne Kirkaune

Karianne.kirkaune@gmail.com

Tlf: 95055134

Samtykke-erklæring

Vi samtykker herved til at vårt barn kan delta i denne studien.

Dato

navn – foreldre/foresatte